

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART

UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

14^E JAARGANG

WOENSDAG 17 APRIL 1929

No. 694

INHOUD.

	Blz.
DE „SUIKERCONSULTATIE TE GENÈVE" door <i>Dr. J. A. van Loon</i>	368
De werkelijke waarde van Suriname ais cultuurland IV door <i>J. S. C. Kasteleijn</i>	369
Vaststaande cijfers, waaraan niet valt te tornen door <i>J. J. van Riemsdijk</i>	371
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De agrarische toestand van Frankrijk door <i>Prof. B. Nogaro</i>	372
AANTEKENINGEN:	
Een indexcijfer van rekening-courant-saldi en bank-deposito's	374
De toestand van de Fransche zijde-industrie	374
Indexcijfers van scheepsvrachten	375
BOEKAANKONDIGINGEN:	
Dr. T. Vo'ker: Van Oerbosch tot Cultuurgebied door <i>Mr. H. J. Bool</i>	375
MAÄNDLIJFERS:	
Resumé uit het „Monthly Bulletin of Statistics"	376
Statistisch Overzicht van den economischen toestand van Nederlandsch-Indië	377
Emissies in Maart 1929	378
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	378
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank	378
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	379—386
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra*.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welden Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: *Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.*

Assistent-Redacteur: *H. M. H. A. van der Valk.*

Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.*

Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro rekening No. 6729.*

16 APRIL 1929.

In den toestand van de geldmarkt kwam geen verandering. Geld bleef nog steeds zeer gevraagd. Vooral het aanbod van wissels was aanzienlijk. Particulier disconto noteerde doorlopend ongeveer 5% à 5⁷/₁₆ pCt.; de prolongatierente schommelde tusschen 5% en 6% pCt. Alleen callgeld was iets ruimer en liep van 6% à 6¹/₂ pCt. terug tot 5% pCt.

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank

blijkt de post binnenlandsche wissels met f 7,3 miljoen te zijn afgenomen. Het bedrag der rechtstreeks bij De Bank ondergebrachte schatkistpromessen bleef onveranderd op f 30 miljoen. De beleeningen geven een teruggang van f 16,4 miljoen te zien. Het renteloos voorschot aan het Rijk daalde met f 2,4 miljoen. De metaalvoorraad der Bank verminderde met f 250.000, welke vermindering geheel voor rekening komt van den post gouden munt. De voorraad gouden muntmateriaal en de zilvervoorraad bleven onveranderd. De post papier op het buitenland vertoont een stijging van f 30,3 miljoen, terwijl de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans slechts met f 9,7 miljoen blijken te zijn teruggelopen. Per saldo is het buitenlandsche tegoed van De Bank in de afgelopen week dus blijkbaar met ongeveer f 20 miljoen vooruitgegaan.

De biljettencirculatie daalde met f 7,7 miljoen. De rekening-courant-saldi klommen met f 1,2 miljoen en blijven nog steeds op een betrekkelijk laag niveau; zij noteeren thans f 15,9 miljoen. Het beschikbaar metaalsaldo der Bank vermeerderde met f 2,3 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 54.

De wisselmarkt bleef in verband met het dure geld flauw gestemd, zoodat alle koersen weder regelmatig afbrokkelden. Dollars liepen tot 2.4905 terug. Ponden daalden van 12.09% tot 12.09¹/₂ en Marken van 59.09 tot 59.04¹/₂.

LONDEN, 15 APRIL 1929.

Met uitzondering van Dinsdag 11., toen geld gezocht was, had de geldmarkt een normaal en kalm verloop. De wijziging in de positie in New York heeft alreeds een merkbaaren invloed op de Londensche geldmarkt uitgeoefend, hoewel nog afgewacht moet worden of van een blijvende verbetering sprake zal kunnen zijn.

Ook de discontomarkt ondervond de uitwerking hiervan, terwijl bovendien tegen het einde der week van de zijde der Fransche banken 3-maandswissels werden gekocht. Voor korte wissels (Mei en Juni) had zich reeds eerder vraag kenbaar gemaakt van de zijde der Engelsche Clearing banks voor lage prijzen, 5% tot 5 pCt. Met de verbetering in de goudpositie van de Bank of England en den dollarkoers op een eenigszins hooger niveau is de vrees voor een verdere verhooging van het officieele disconto vrijwel geheel verdwenen.

De notering is voor 3-maandsbankaccepten tot 5% pCt. gedaald.

DE „SUIKERCONSULTATIE” TE GENÈVE.

De suiker is ten allen tijde een zeer geschikt belastingobject geweest en was dit in nog meerdere mate toen zij in de landen van belangrijk verbruik niet werd vervaardigd en de aanvoer gemakkelijk te controleren was. Zoodra het raffinaderijbedrijf in West-Europa tot ontwikkeling kwam, deed naast belasting de bescherming hare intrede, soms ongewild, later met opzet. Bij de vaststelling van de verhouding der belasting, die moest worden geheven op het ruwe product, en de belasting, die bij invoer van het geraffineerd werd geheven en bij uitvoer werd terugbetaald (Drawback), had men niet zooals tegenwoordig de chemische analyse als gids.

Systematische bescherming begon onder Colbert (1665) in Frankrijk, die een veel hooger recht (en drawback) voor geraffineerd vaststelde dan het daarmee corresponderende recht op ruwe suiker. Het gevolg was niet alleen, dat Frankrijk als afzetgebied voor de toen meest in Amsterdam gelegen raffinaderijen verloren ging, maar tevens, dat het in enkele jaren exportland werd (1670).

Binnen korter of langer tijd werd dit voorbeeld door de meeste andere landen van N.-W. Europa gevolgd. Hier te lande bedroeg de premie in 1776 f 4 per duizend pond, tien jaar later zelfs f 15.

In de eerste helft der 19e eeuw bleef de toestand zooals ten tijde van Colbert. In het te veel verschillende recht op ruw en wit zat eene bescherming der raffinaderij, die door de verbetering der techniek, welke veroorloofde uit dezelfde hoeveelheid ruw aanzienlijk meer geraffineerd te verkrijgen, steeds toenam, zoodat vrijwel de heele opbrengst van den accijns in Nederland er bij inschoot.

De toestand was zoo onhoudbaar geworden, dat de regeeringen van Frankrijk, Engeland, België en Nederland, inziende dat hun binnenlandsche consumenten accijns betaalden om de exportsuiker goedkoop te maken, welke accijns genoemde landen liever in hunne staatskas zouden zien vloeien, het 8 November 1864 eens werden over eene suikerconventie. Deze conventie, aangegaan voor tien jaar, kwam, in tegenstelling met de nader te noemen Brusselsche, geheel zonder dwang tot stand — alleen uit welbegrepen eigenbelang. Zij deelde de ruwe suiker naar de kleur in 4 klassen in, elk met een bijbehorend percentage aan rendement in procenten geraffineerd (broodsuiker), waarnaar de belasting en de drawback geregeld waren. Deze percentages waren, om de werkelijkheid zoo juist mogelijk te benaderen, proefondervindelijk in eene raffinaderij bepaald.

In den loop dier tien jaren kwam de bietsuiker in grootere hoeveelheden ter markt en moest daarmee rekening worden gehouden. Hier herhaalde zich de geschiedenis met de raffinaderij — de methode van aanslag naar sapvolumen en dichtheid, aanvankelijk niet bedoeld als middel tot bescherming, werd dit door de verbetering der techniek. Er werd weer tusschen de Regeeringen onderhandeld in 1872, 1873, 1875, 1876 en 1877; zelfs werd in 1875 eene conventie opgesteld, die echter in het Nederlandsche Parlement werd verworpen en niet tot toepassing kwam.

Evenmin trad de conventie van Londen (1888) in werking. Doch inmiddels werd door de verhooging der indirecte en directe (export) premies de productie der bietsuiker zoo verhoogd en de suikerprijs zoo gedrukt, dat de toestand der Engelsche kolonies, die suiker produceren, steeds slechter werd.

Weer confereerde men te Brussel in 1898 zonder resultaat, tot, op eene conferentie terzelfder plaatse (de negende) onder drang van Engeland — toentertijd het eenige débouché voor de bietsuikerlanden in Noord-Europa. — de conventie van 5 Maart 1902, de Brusselsche conventie, tot stand kwam, die tot 1921 van kracht bleef.

De doelstelling der overeenkomst luidde: „gelijkmaking der concurrentievoorwaarden der biet- en

rietsuiker van verschillende oorsprong en bevordering van de consumptie”; als middelen werden genoemd afschaffing der premies en beperking der surtaxe.

Deze conventie heeft — zeer zeker voor Nederland — buitengewoon gunstige resultaten opgeleverd. Vandaar ook de wensch hier te lande om thans wederom tot eene dergelijke overeenkomst te geraken.

Het economisch comité van den Volkenbond heeft in de suiker crisis aanleiding gevonden experts uit de verschillende industrieën te hooren, vooreerst op het gebied van fabricage, raffinage en handel, later op dat van den bietenverbouw, met de bedoeling er toe bij te dragen de crisis te boven te komen.

Vrijwel alle productielanden van beteekenis — met uitzondering van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, de Zuid-Amerikaansche Staten en Japan — hadden een deskundige aangewezen. De exporteerende landen Cuba, Java, Tsjecho-Slowakije, Polen, Duitschland en België waren allen vertegenwoordigd. Meestal waren de deskundigen vergezeld door een of meer — soms talrijke — belangstellenden uit hunne industrie. Deze hebben eene groote rol gespeeld bij de besprekingen buiten of naast de vergadering gehouden.

Uit de door de delegatie — geheel in afwijking van den vroeger gebruikelijken vorm nl. dien van eene conferentie van regeeringsvertegenwoordigers — gevolgde werkwijze kan men reeds afleiden, dat eene nieuwe conventie, beoogende in te grijpen in de premies en surtaxen door verschillende regeeringen in het leven geroepen, voor het tegenwoordige onbereikbaar werd geacht.

Nadat de deskundigen reeds vooraf in het bezit waren gesteld van drie rapporten opgemaakt door:

Dr. Prinsens Geerligs over de rietsuikerproductie, F. O. Licht over de bietsuikerproductie,

Dr. G. Mikusch over den invloed der wetgeving op de productie, het verbruik, in- en uitvoer van suiker en over de middelen om het verbruik op te voeren, werd hun een vragenlijst gezonden, uitmakende de agenda der bijeenkomst.

In de vergadering der experts, die plaats vond onder leiding van het Comité Economique werd door de verschillende deskundigen eene uiteenzetting gegeven van de organisatie der industrie in hun land, beginnende bij de cultuur en eindigende bij de consumptie.

Daarbij bleek duidelijk, dat de toestanden sedert 1902 wel radicaal zijn veranderd. Werd toen eene conventie gesloten, omdat de bietsuiker, gesteund door premies, wier bedrag tegenwoordig in het licht van sommige invoerrechten bescheiden kan worden genoemd, de rietsuiker bedreigde, thans is het de bietsuiker, die zich door de niet geprotegeerde rietsuiker bedreigd acht. Is de productie van bietsuiker per HA. sedert 1902 nauwelijks gestegen, in de beste rietsuikerlanden is zij méér dan verdubbeld. Vandaar eene sterke daling van den kostprijs en eene stemming in sommige landen, wier cultuur om opvoedende reden de biet niet kan missen, om desnoods door invoerrechten van 60 tot boven 100 pCt. van de waarde van het artikel of even hooge premies den gevreesden concurrent uit het land te houden.

Het bleek dus alras, dat langs den weg van afschaffing der premies en beperking der surtaxe geen vrijwillige overeenkomst mogelijk is en dat aan dwang in die richting — in tegenstelling met 1902 — niet te denken valt.

Nadat nog was betoogd, dat de crisis niet is te wijten aan een ingebreke blijven der consumptie — deze is integendeel de laatste jaren met een hooger percentage per jaar gestegen dan voor den oorlog — doch aan een nog sterker toenemende productie, was de eerste zitting afgelopen.

Althans officieel. Want 's avonds kwam in het Hôtel des Bergues, waar de experts der exporteerende landen Cuba, Tsjecho-Slowakije, Polen, Duitschland en België woonden, een talrijk gezelschap bijeen,

waarin talrijke belanghebbenden uit industrie en handel in die landen benevens experts en industriëlen of belanghebbenden bij den suikerhandel uit andere landen werden opgemerkt, die daar gastvrij werden ontvangen.

Werd de officiële vergadering over het algemeen gekenmerkt door zeer zeker belangwekkende, maar droge uiteenzettingen in theoretischen stijl zonder onderling verband, hier werd werkelijk onderhandeld. Experts ontpopten zich als gemachtigden hunner industrieën uit den tijd der Tarafa-bijeenkomsten van twee jaar geleden en vatten de toen afgebroken draden weer op.

Zoo werd dan de grondslag gelegd voor de opvatting, die op de vergadering der experts op den tweeden dag naar voren kwam nl. dat de oplossing der crisis zou moeten worden gezocht in een stabilisatie der productie voor eenige jaren. Er blijkt uit de statistieken, dat in 3 à 4 jaar de consumptie zeer wel de productie kan overtreffen en de nu opgehoopte voorraden verbruikt kunnen zijn.

Was ten tijde van de Tarafa-conferentie het niet-toetreden van Java de struikelblok, thans bleek, dat er van die zijde wel neiging bestaat om althans de oppervlakte met riet beteeld voor enkele jaren te stabiliseeren, waardoor na dit jaar geen groote uitbreiding van productie meer te wachten zou zijn. Deze verandering van standpunt, die niemand verwacht had, heeft daarna op een tweede officiële conferentie in het Hôtel des Bergues aanleiding gegeven tot het in studie nemen van een algemeen plan van stabilisatie, waaraan zou worden deelgenomen door de landen, die exporteeren of dat in de eerstvolgende jaren zullen doen. De groote moeilijkheid is daarbij de controle als alleen de oppervlakte wordt gestabiliseerd en tevens de wisselvalligheid van de oogsten. Er wordt dus getracht te komen tot eene stabilisatie der hoeveelheden. In aanmerking nemende, dat ten tijde van de Tarafa-restrictieplannen verschillende landen zich niet aan hun quantum hebben gehouden, ligt het voor de hand, dat men zich zal hoeden voor een gebrekkige afspraak, die als het ware een premie op ontduiking zou stellen. Velen zijn dan ook van meening, dat een dergelijke stabilisatie zonder medewerking van de Regeeringen der betrokken landen, praktisch niet mogelijk is.

Toen de bijeenkomst dan ook Zaterdag hare slotvergadering hield, waren vele experts van oordeel, dat men nog wel verder dan tot eene oplossing staat dan daags tevoren werd aangenomen, maar dat niettemin de conferentie veel dank verschuldigd is aan het Comité Economique voor diens initiatief tot het bijeenroepen der deskundigen, waardoor niet alleen nuttige relaties tusschen de industrieën zijn bevorderd, maar ook is komen vast te staan, in welke richting met het oog op den tegenwoordigen toestand wel en in welke richting niet naar eene oplossing kan worden gezocht.

In de richting der vermeerdering van consumptie kwam men niet verder dan tot het betoogen van de wenschelijkheid van de oprichting van een propaganda-instituut. De meening, dat lage accijnsen, respectievelijk invoerrechten, veel tot vermeerdering der consumptie bijdragen, werd slechts door een deel der experts onderschreven. Anderen hechten grooter waarde aan de economische omstandigheden en gewoonten der verschillende landen. Zoo heeft bijv. Nederland een consumptie aan veraccijnsde suiker van bijna 30 KG. — ruwwaarde — per inwoner, een van de hoogste cijfers van het vasteland, niettegenstaande de accijns een van de allerhoogste is, zelfs als men rekening houdt met de invoerrechten elders, die voor den consument hetzelfde uitwerken als de accijns alleen hier doet.

De Voorzitter, Dr. Trendelenburg, deed in zijn slotwoord zeer duidelijk uitkomen, welke groote waarde door hem werd gehecht aan de besprekingen, gehou-

den buiten de vergadering door de experts als vertegenwoordigers der industrie hunner landen.

„D'autre part il me semble que vous êtes d'avis que les seules mesures internationales qui soient praticables à l'heure actuelle, pour alléger la situation ne sont pas des mesures qui dépendent en premier lieu des gouvernements.”
 „... Les deux mesures principales qui ont semblé réunir le consentement de la majorité des experts sont d'un ordre différent. Ces deux mesures sont: Premièrement une stabilisation de la production pendant une période de trois à quatre années; deuxièmement des efforts à augmenter la consommation du sucre. Vous avez exprimé l'avis qu'une entente entre les producteurs est la condition essentielle pour la réalisation tant de l'une que de l'autre de ces mesures.”

„Tout ce que la société des nations peut faire dans le domaine des ententes industrielles est d'en suivre le développement.”

Hieruit volgt wel, dat de kansen op eene conventie tusschen de staten gering zijn en dat behalve particuliere productieregeling geen middelen tot bezwering der crisis ten dienste staan. Consumptietoeneeming is daarvan niet te verwachten. Waar stabilisatie bedoelt prijsverhooging teweeg te brengen, zal zij wel remmend, doch nooit stimuleerend op het verbruik kunnen werken. In hoeverre het daartoe zal komen moet de toekomst leeren.

J. A. VAN LOON.

DE WERKELIJKE WAARDE VAN SURINAME ALS CULTUURLAND.

IV.

Zonder volksculturen zal men het land nooit voldoende kunnen koloniseeren. Wanneer de kolonisten aangewezen blijven op loonarbeid bij den grooten landbouw, die zich niet kan uitbreiden wegens een te klein afzetgebied, dan zal de grens van die kolonisatie spoedig bereikt zijn.

Ook de plaatselijke markten voor de voortbrengselen van den kleinen landbouw zijn direct overvoerd.

Groote en kleine landbouw lijden dus feitelijk aan hetzelfde euvel: een te beperkt afzetgebied.

Het is dwaasheid den kleinen landbouwer van luiheid te betichten als hij er niets voor voelt een stuk land te gaan ontginnen, wanneer men hem niet tegelijkertijd een product kan aanwijzen, dat hij met voordeel kan telen.

Het bevorderen van volksculturen is van vitale betekenis voor het land.

Het is een verblijdend teken, dat Suriname tegenwoordig rijst kan uitvoeren, waar het die eenige jaren geleden nog moest importeeren. Met dat stapelproduct schijnt men dus op den goeden weg te zijn.

In Nickerie — het Westelijk deel van de kolonie — zijn 2740 H.A. land ingepolderd en geschikt gemaakt voor de rijstcultuur. Door het Proefstation wordt al het mogelijke gedaan de cultuur te verbeteren, vooral door zaadselectie. Tijdens mijn verblijf was er juist een wedstrijd gaande tusschen de rijstplanters om uit te maken, wie de beste soort geproduceerd had, d.w.z. wiens padi het hoogste rendement gaf. Bij enkelen had de uitlevering 67 pCt. bedragen, d.w.z. dat de verhouding tusschen padi en rijst was als 100:67, hetgeen zeker zeer gunstig te noemen is.

In de polders zijn verschillende rijstpelmolens opgericht en de voor uitvoer geschikte hoeveelheid neemt steeds toe.

De Britsch-Indiërs hadden mooi vee en wanneer men het leven dier lieden in Suriname vergelijkt met dat van vele hunner landgenooten in Britsch-Indië, dan behoeven zij het niet te betreuren, dat zij indertijd als contract-arbeider naar Suriname gekomen zijn.

Het is jammer, dat het planten van een tweede gewas, nog zooveel te wenschen overlaat.

Toen ik de polders bezocht, was er een paar maanden geleden afge oogst en lag de grond onbenut, terwijl de eigenaren ervan niets uitvoerden, voornamelijk, omdat zij niet wisten, welk product zij met een

redelijke kans op winst als tweede gewas zouden moeten planten. De Britsch-Indiër vooral is te tuk op geldverdiene dan dat hij de gelegenheid daartoe onbenut voorbij zou laten gaan.

In ons rapport hebben wij destijds de wenschelijkheid van irrigatie betoogd, maar er tevens op gewezen, dat het verval in de alluviale kuststreek zeer gering is, waardoor de aanleg van irrigatiekanalen moeilijk en buitengewoon kostbaar zal zijn. Deze bezwaren werden ook thans weer door den Chef van de Afdeling Openbare werken, Ir. J. J. van Wouw, die van Indische irrigatie studie gemaakt heeft, en dus als ter zake kundig beschouwd kan worden, aangevoerd, waaraan hij nog toevoegde, dat al mocht men er ook in slagen dergelijke kanalen aan te leggen, het onderhoud daarvan bijna ondoenlijk zou zijn, daar door het langzame vloeien van het water, de groei van onkruid in de leidingen zeer groot zou wezen.

Hier en daar zullen ongetwijfeld nog wel meerdere polders aan te leggen zijn; ik denk daarbij aan de Nanniekreek, maar van een bevloeiing van groote uitgestrektheden moet men zich geen illusies maken. Wanneer men den opbloeij van Suriname van irrigatie verwacht, dan zal men hoogstwaarschijnlijk bedrogen uitkomen.

Wat de cultuur van exportrijst betreft, deze zal steeds beperkt blijven tot het gedeelte, dat geïrrigeerd kan worden, omdat op de droge gronden een winstgevend rijstbedrijf voorloopig uitgesloten is.

Ook de vruchtencultuur moet bevorderd worden, waarin men alleen zal slagen, indien een afzetmogelijkheid in het vooruitzicht gesteld kan worden.

Vruchten zijn thans vaak onverkoopbaar, hetgeen de grootste belemmering voor de uitbreiding diër cultuur is. Ik behoeft de redeneering, dat er geen vruchten geteeld worden, omdat er geen scheepsgelegenheid is en er geen scheepsgelegenheid komt, omdat er geen vruchten zijn, niet te herhalen. Liever wil ik erop wijzen, dat Engeland 10 jaar lang een scheepvaartmaatschappij in West-Indië subsidieerde om vruchten te vervoeren en het aan de bevolking overliet te zorgen, dat er voldoende vruchten kwamen.

Indien onze Regeering belooft, dat zij — te beginnen over een paar jaar — voor een goedkoop vruchtentransport zal zorgen voor een periode van een jaar of tien, dan ben ik overtuigd, dat zich in dien tusschentijd, evenals in de Engelsche koloniën, een flinke vruchtencultuur in Suriname zal ontwikkelen.

De bestaande scheepvaartmaatschappijen zullen ongetwijfeld bereid zijn tegen een vergoeding gedurende een zeker aantal jaren een deel harer schepen voor het vervoer van vruchten in te richten.

Wil deze poging succes hebben, dan mag één ding niet vergeten worden en wel dit, dat op het oogmerk vele Surinaamsche vruchten in kwaliteit nog ten achter staan bij die, welke van elders worden aangevoerd.

Te verwonderen is dat niet, omdat voor de verdeling der vruchten tot nu toe weinig aanleiding bestaan heeft.

Na een jaar of tien moet de vruchtencultuur zich zoodanig ontwikkeld hebben, dat vruchtenscheperen er voordeel in zien, de kolonie aan te doen. Brengen de menschen het niet zoover, dan behoeft de Regeering zich geen verwijt te maken, dat Zij de vruchtencultuur niet voldoende geanimeerd heeft en haar niet door de moeilijke kinderjaren heeft trachten heen te helpen.

Maar behalve op eenjarige cultures moet de bevolking zich ook op de cultuur van overjarige gewassen gaan toeleggen. Bij de besprekingen, die ik hierover met de heeren van het Proefstation gehad heb, dacht ik aan het ontstaan van de bevolkingsrubbercultuur in Ned.-Indië, die groote welvaart onder de bevolking en belangrijke bedragen in de schatkist gebracht heeft. De bestuursambtenaren op Sumatra en Borneo hebben indertijd de bevolking geanimeerd hun afgeplante droge rijstvelden (ladangs) met rubber te be-

planten. Oorspronkelijk was het doel reboisatie, hetgeen er echter weinig toe doet. Het resultaat is geworden een volkscultuur, die groote winsten aan de bevolking gebracht heeft.

Helaas is de rubbercultuur in Suriname door de Zuid-Amerikaansche bladziekte te riskant. Hetgeen van de rubbercultuur in Suriname is overgebleven, prikkelt niet tot navolging, al mag men ook aannemen, dat dit veel beter geweest zou zijn, als men op de hoogere gronden geplant had.

De overtuiging van den Directeur van het Proefstation — Prof. Dr. Stahel — is te absoluut en naar ik meen te goed wetenschappelijk gefundeerd om als leek daartegen in te gaan, alléén omdat van de vele duizenden exemplaren, die geplant zijn, hier en daar nog enkele goede boomen zijn overgebleven. In streken, waar gevaarlijke epidemische besmettelijke ziekten heerschen, blijven ook altijd wel eenige menschen leven, maar daaruit mag men niet besluiten, dat die ziekten niet zoo gevaarlijk zijn. De rubbercultuur, hoe geschikt zij ook gebleken is als volkscultuur, zal men dus moeten uitschakelen.

Misschien is het met een koffiesoort, die een wereldmarkt heeft, te probeeren.

De reden, waarom men in Suriname Liberiakoffie plant, is, dat de Liberiakoffie over een veel langere periode rijpt dan de andere koffiesoorten, waardoor men dus niet gedurende een korte periode in het jaar, nl. in den oogsttijd, een groot aantal menschen noodig heeft, voor wie gedurende de rest van het jaar geen emplooi is. In het gezegende Java is dat niets: een Robusta-koffieonderneming van 500 bouw bijv. heeft in den gewonen tijd 500 menschen aan het werk en in den oogsttijd, die 2 à 3 maanden duurt, werken er 1000, die na afloop van den oogst weer naar huis gaan of elders werk zoeken.

Maar in Suriname, waar geen vrije arbeidersbevolking leeft, waarop men rekenen kan en alle arbeiders geïmporteerd moeten worden, moet men het geheele jaar zooveel arbeiders in dienst houden als er op den druksten dag noodig zijn. Om aan dit bezwaar tegemoet te komen, zijn de meeste eigenaren der plantages gaarne bereid aan arbeiders, die hun contract hebben uitgediend, gronden af te staan, waarop zij zich kunnen vestigen, indien in den druksten tijd op hunne arbeid gerekend zou kunnen worden.

Het is duidelijk, dat men minder menschen op den druksten dag noodig heeft als de oogst in zes maanden binnenkomt dan wanneer dat drie maanden duurt. Dit is dan ook een van de voornaamste redenen, waarom de Surinaamsche planters hun Liberiakoffie niet in een Robusta-soort kunnen omzetten. Toch zou ik iederen planter willen aanraden naast de Liberia zooveel Robusta of aanverwante soorten — mits zij een wereldmarkt hebben — te planten, als hij met de beschikbare arbeidersmacht kan behandelen.

Het bezwaar van den korten oogsttijd geldt niet voor den kleinen landbouwer, omdat bij hem in den drukken tijd alle familieleden meehelpen, welke er niet aan denken zullen om bij de plantage-eigenaren te gaan werken.

Wil men de kleine landbouwers — voor zoover zij gronden beschikbaar hebben — koffie laten planten, dan zullen zij daartoe geanimeerd moeten worden, waarbij een goede leiding, voornamelijk bestaande in het kosteloos beschikbaar stellen van uitmuntend plantmateriaal en het verstreken van de noodige voorlichting, niet ontbreken mag.

Naar het voorbeeld van het ontstaan van de bevolkingsrubbercultuur in Indië zullen ook zij, die elk jaar een nieuw cassaveveld kappen, ertoe gebracht moeten worden, op hun afgeogste cassaveveldjes koffie te planten en te onderhouden. Dit zal niet zoo gemakkelijk gaan. Toch acht men het niet onmogelijk.

Het aandeel van de Boschnegers en Creolen in den aanleg van cassaveveldjes blijft vooral wat eerstgenoemden betreft, beperkt tot het kappen van het

bosch en het verbranden van het hout, de verdere bewerking laten zij aan hun vrouwen over. Wanneer men dus de vrouwen ertoe zou kunnen brengen tusschen de cassave koffieplantjes te zetten, dan zou al veel gewonnen zijn. Zij zullen dit echter niet voor niets doen, zoodat het noodig zal wezen een premie daarvoor uit te loven.

Die boomen zullen ook onderhouden moeten worden, maar zonder toezicht en het in het vooruitzicht stellen van een jaarlijksche premie zal dit niet veel beteekenen. Komen de boomen eenmaal in productie, dan kan met de premiebetaling gestopt worden.

Verwacht kan worden, dat, wanneer er met de koffie behoorlijke winsten gemaakt worden, de bevolking in de toekomst uit eigen beweging tot het planten daarvan zal overgaan. Het spreekt vanzelf, dat aanhoudend toezicht noodig is en dat dit niet aan een van de bestaande departementen met hun tegenwoordige formatie kan worden opgedragen. Aan het Proefstation of aan het Departement van Landbouw — als dat weer in het leven geroepen wordt — zal een zelfstandige afdeling, die uitsluitend belast is met de ontwikkeling van volksculturen, moeten worden toegevoegd. Daarvan moet aan het hoofd komen te staan iemand, die volkomen vertrouwd is met de verschillende landaarden, waaruit de inheemsche bevolking bestaat; die getoond heeft tact te hebben, met hen om te gaan, omdat er de noodige overredingskracht aangewend zal moeten worden om de eerste schapen over de brug te krijgen. Kennis van het te telen gewas moet natuurlijk voorop staan. Onder zijn leiding zullen de plaatsen, waar de centra der kweekbedden worden aangelegd, gekozen moeten worden. Hij moet de aanwijzingen kunnen geven, hoe de jonge boompjes geplant en onderhouden moeten worden.

Ik gevoel zeer goed, dat hierin iets kunstmatig is, maar men moet niet vergeten, dat alles gedaan moet worden om de productiviteit van de bevolking te verhoogen. Er gaat in Suriname nog enorm veel tijd verloren, omdat men eigenlijk niet weet, wat men planten moet om wat te verdienen.

De welvaart van vele tropische landen is uitsluitend afhankelijk van volksculturen en dat zij daarmede tot grooten bloei kunnen komen, bewijst o.a. de Goudkust, waar de cacao-cultuur geheel in inlandsche handen is en waarover de heer S. W. Hoekstra in zijn Jaarverslag over 1928 zegt, dat „de oogst van dit Cacaoland het zwaartepunt uitmaakte en de basis vormde voor bijna alle cacao-soorten, die onze aardbol oplevert; niet alleen voor de zgn. consumptie-soorten, maar ook voor de meer edele voortbrengselen der cacao-cultuur van andere productielanden”.

Ook de koffiecultuur van Padang en die van Palembang zijn goede voorbeelden van volkscultuur.

Dat het onderzoek van een dergelijke afdeling zich niet uitsluitend zal moeten beperken tot de hier genoemde producten, spreekt vanzelf. Zij zou haar arbeidsveld moeten uitstrekken tot alle gewassen, die voor een volkscultuur in aanmerking komen.

(Slot volgt).

J. S. C. KASTELEIJN.

VASTSTAANDE CIJFERS, WAARAAN NIET VALT TE TORNEN.

De kostprijs per 100 KG. witte suiker.

De heer J. J. van Riemsdijk te Amsterdam schrijft ons:

In de memorie van toelichting tot het voorstel van wet van den heer v. d. Heuvel c.s. tot het verleenen van tijdelijken steun aan de beetwortelsuikerindustrie hier te lande staat o.a., dat de kostprijs van 100 KG. witte suiker algemeen wordt aangenomen te liggen tusschen f 19 en f 20. Op 24 October 1928 heeft het lid van de Tweede Kamer v. d. Heuvel ons dat n.l. heel luchtigjes voorgerekend. En ruim 4 maanden later is dat reeds de standaard-kostprijs geworden. Het is daarom gewenscht eens na te gaan,

hoe die geachte afgevaardigde tot het bedrag van f 19 à f 20 is gekomen.

Hij citeert daartoe „slechts iets uit een uitvoerigen staat bevattende de opgestelde berekening omtrent de productiekosten in Groningen, Friesland en de zuidelijke provincies van de beetwortelproducten, welke moeten worden gesteld op resp. f 18.45; f 17.71 en f 17.35¹⁾ of gemiddeld f 17.50 per 1000 KG. beetwortelen”. Van welke opbrengst per H.A. en van welke kosten voor grondbewerking, bemesting, verpleging van het gewas, enz. wordt uitgegaan, om tot de kosten per 1000 KG. bieten te komen, wordt niets medegedeeld. „De productiekosten aan diverse fabrieken zijn samengevat in het zelfde werkje”, (opgesteld door den Bond van Coöp. Suikerfabrieken in Ned.) „waaruit dan blijkt, dat deze door elkaar zijn f 9.61 per 1000 KG. beetwortelen, zoodat de totale productiekosten zijn f 27.11, wat voor 140 KG. suiker, die men ongeveer uit die 1000 KG. bieten kan trekken, beteekent een productieprijs tusschen f 19 en f 20”. (f 19.36).²⁾

Heel veel houvast, om na te rekenen of 's heeren v. d. H.'s berekening juist is, heb ik dus niet. Alleen weet ik uit een artikel van v. Bommel v. Vloten in het Zeeuwsch Landbouwblad, dat voor het opstellen van den productieprijs voor Groningen alleen de cijfers van de landbouwstatistiek het werkelijke gemiddelde aangeven. Dat is voor de jaren 1921—1926: 28.800 KG. per HA. Hieruit volgt, dat voor deze provincie, volgens de door den Bond opgestelde berekening, de kosten per HA. f 531.36 bedragen. Addens heeft aan de hand van tal van cijfers, ontleend aan de boekhoudingen van Groningsche landbouwbedrijven, daarvoor f 455 aangegeven, of ruim f 76 minder. Het wil mij toeschijnen, dat de cijfers, welke gebaseerd zijn op de boekhoudingen van de Groningsche boeren, een juister beeld zullen geven, dan die, opgesteld door den Bond, welke waarschijnlijk alleen zijn gebaseerd op schattingen.

Bovendien is het niet juist, om uit te gaan van de cijfers van de landbouwstatistiek, welke de Directie van den Landbouw zelf niet au sérieux neemt³⁾. Deze cijfers worden n.l. berekend uit de opbrengsten per gemeente, welke de burgemeesters schatten, door deze bij elkaar op te tellen en dan te deelen door het aantal bunders met het gewas bezit. Onderstaande tabel maakt voldoende duidelijk, dat die schattingen vaag zijn.

	I Volgens opgave van de burgemeesters totaal verbouwd	II Hiervan	
		in de fabrieken verwerkt	uitgevoerd
1921	2.708.277	2.619.000	336.393
1922	1.817.974	1.668.000	390.253
1923	1.720.000	1.766.700	443.551
1924	2.426.499	2.180.908	438.979
1925	2.223.823	1.924.101	361.251
1926	2.110.845	1.862.000	262.193
1927	1.826.099	1.629.000	268.551

In kolom I is aangegeven hoeveel ton suikerbieten volgens de opgaven van de burgemeesters in de jaren 1921—1927 in ons land totaal zijn verbouwd, terwijl de kolommen II en III aangeven hoeveel ton suikerbieten in de fabrieken zijn verwerkt en hoeveel ton verder nog zijn uitgevoerd. De burgemeesters blijven dus met hunne schattingen steeds beneden de werkelijkheid en in 1923 bijv. bijna 30 pO.

¹⁾ In Sugar-beet in France, Belgium, Holland and Germany, wiens schrijvers, A. Bridges en R. N. Dixey dank brengen aan Mr. Van Vloten of Goes, Holland, vind ik voor 1926 als gemiddelde kosten per acre voor Zeeland £ 21/17. Trek ik evenals v. d. Heuvel per H.A. f 125 af voor opbrengst van loof en koppen, dan worden de kosten per 1000 KG. (in 1926 zijn in Zeeland volgens de landbouwstatistiek 36.500 KG. bieten per H.A. geogst) f 14.53.

²⁾ Handelingen Tweede Kamer 1928—1929 pag. 180.

³⁾ Verslag van den Landbouw over 1923, pag. X.

Jaren	I Groningen	II Drente	III Oud- Oldambt	IV Friesch- Groningsche Coöp. Sf.	V Addens	VI Zeeland	VII Zeeland- nummer vjd. Veldbode
1921	30.0	24.2	28.8	30.2	35.4	40.8	43.8
1922	27.6	23.5	23.4	31.0	26.4	36.1	41.3
1923	20.8	18.3	22.0	23.4	25.4	29.1	33.7
1924	29.6	28.8	31.0	31.0	38.7	35.7	39.1
1925	34.2	30.9	33.5	36.5	41.9	35.3	45.2
1926	29.4	29.0	30.2	31.6	35.9	36.5	47.6
1927	20.7	21.1	20.6	23.6	30.7	28.8	

Ook uit bovenstaande tabel, welke de opbrengst in 1000 KG. per HA. aan suikerbieten geeft, blijkt dit op een andere maar even duidelijke manier. De kolommen I, II, III en VI geven de berekende cijfers van de statistiek weer. Kolom IV geeft op hoeveel de gezamenlijke leveranciers van de Friesch-Groningsche Coöp. Sf., welke hoofdzakelijk in Groningen en Drente wonen, gemiddeld per bunder hebben oogst. De kolommen V en VII geven de gemiddelde opbrengst van het bedrijf van Addens (in Oud-Oldambt gelegen) en van een goed geleid Zeeuwsch bedrijf, welke cijfers ir. Stevens geeft in het Zeelandnummer van de Veldbode.

Doordat de Bond voor deze speciale gelegenheid — immers de toestand van de suikerboeren moet donker worden voorgesteld, wil men met reden een beroep op steun doen — en de uitgaven voor arbeid, bemesting, enz., en de opbrengst per hectare veel te ongunstig voorstelt, komt het Kamerlid v. d. Heuvel, die de cijfers van den Bond in de Tweede Kamer heeft aangehaald, tot een veel te hoogen kostprijs per 1000 KG. suikerbieten.

Omdat het gros van de boeren door leveringsplicht aan de suikerfabrieken vastzit, worden nu verder de fabricagekosten van de suiker er bijgehaald, en wordt het voorgesteld, als of de kostprijs van 100 KG. suiker de eenige juiste maatstaf is, voor de beoordeling of de suikerbietenbouw nog wel rendabel is.

In een propaganda geschriftje¹⁾; den vorigen zomer verspreid, geeft de Bond als fabricagekosten per 1000 KG. suikerbieten f 6.10 op als een gemiddelde van de verschillende fabrieken. Op het Landhuishoudkundig Congres, in Sept. 1928 gehouden, deelde v. B. v. V. mede, dat voor de Friesch-Groningsche Coöp. Sf. (een uitermate duurwerkende fabriek) voor de jaren 1925—1927 gemiddeld f 9.12 (f 8.33, f 8.59 en f 9.66) moet worden genomen. En in October deelde v. d. H. in de Kamer mede, dat f 9.61 het ware gemiddelde is. Waarschijnlijk is deze in het groot aantal getallen verward geraakt en heeft het fabricagecijfer van de F. G. C. Sf. van 1927 voor het algemeene gemiddelde gehouden, terwijl waarschijnlijk het cijfer voor de centen (6) niet duidelijk is geweest, zoodat v. d. H. in de haast van het voorlezen er een één van heeft gemaakt. Doordat nu bij ongeluk juist het hoogste fabricage cijfer is genomen, wordt de berekening wel erg de hoogte in gedreven.

Door verder aan te nemen, dat uit 1000 KG. bieten ± 140 KG. suiker zijn te halen, gaat de prijs per 100 KG. suiker nog iets meer in de hoogte, omdat de Bond hier aan den lagen kant blijft. Volgens het jaarverslag 1927—1928 van „Dinteloord” zijn in de campagne van het najaar 1927 bij een suikergehalte beneden het middelmatige per 1000 KG. bieten 142.342 KG. suiker gewonnen. In de „suikertent”, welke in 1924 op de tentoonstelling te Zevenbergen de algemeene aandacht trok, werd toen bij een berekening over de beteekenis van de suikerbietenbouw voor ons land uitgegaan van 150 KG. suiker uit 1000 KG. bieten, cijfers welke voor 1928 ook zeer dicht de werkelijkheid zullen naderen. Bij een suikergehalte van

¹⁾ De Coöperatieve Beetwortelsuikerindustrie in Nederland.

17 pCt. mag nl. worden gerekend op een rendement van 140 KG., terwijl iedere $\frac{1}{10}$ pCt. suiker meer de productie uit 1000 KG. bieten met 1 KG. suiker doet stijgen.

Indien ik de verschillende fouten, welke v. d. H. in zijn berekening heeft gemaakt, vermijd, en aan het zeker niet geflatteerde cijfer van „Dinteloord” van het suikerrendement voor 1927 vasthoud, dan wordt de berekening als volgt:

Gemiddelde geschatte productiekosten per	
1000 KG. suikerbieten	f 17,50
Correctie om betere overeenstemming met	
de werkelijkheid te krijgen	„ 2,—
Productiekosten per 1000 KG. suikerbieten	f 15,50
Fabricagekosten, gemiddelde der diverse	
fabrieken	„ 6,10
Productiekosten per 142.342 KG. witte suiker	f 21,60
Werkelijke kostprijs per 100 KG. witte suiker	f 15,20.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE AGRARISCHE TOESTAND VAN FRANKRIJK.

Prof. B. Nogaro te Parijs schrijft ons:

In de maand Februari zijn verschillende interpellaties gehouden in de Kamer van Afgevaardigden en in den Senaat, over den toestand van den landbouw in Frankrijk.

Deze toestand kan niet geheel en al bevredigend genoemd worden en van de ontevredenheid der landbouwers wordt op het oogenblik gebruik gemaakt door personen, die een agrarische partij trachten op te richten. Een uitzondering op den onbevredigenden gang van zaken in den landbouw vormen de beetwortelcultuur, die in den laatsten tijd geen aanleiding tot klachten heeft gegeven, en de wijnbouw, die zeer bevredigende resultaten oplevert, daar de wijnprijzen relatief hooger zijn dan in 1914.

De besprekingen in het Parlement bepaalden zich voornamelijk tot den verkoop van melk en tot de graan- en veeprijzen. Ten aanzien van den verkoop van melk heerscht er tusschen de steden en het platteland een direct geschil. Door het optreden van den prefect van politie voor de belangen der Parijsche bevolking, ten einde een stijging van den melkprijs te voorkomen, ontstond een groote ontevredenheid bij de plattelandsbewoners rondom Parijs. Bovendien liepen de krachten art. 419 van het Wetboek van Strafrecht — hetwelk bestraffing van samenspanning beoogt — ingestelde vervolgingen over het algemeen op ontslag van rechtsvervolgung uit. Het probleem schijnt meer van economischen dan van juridischen aard te zijn. Bij de beschouwing van deze kwestie moet men niet uit het oog verliezen, dat het Fransche invoerrecht op kaas en boter is verhoogd, terwijl tevens de uitvoer van deze producten is vrijgegeven. Onder deze omstandigheden moesten de prijzen voor kaas en boter wel zeer aanzienlijk stijgen en is het niet te verwonderen dat de prijs voor melk zich in dezelfde verhouding hierbij aansloot.

Het vraagstuk der graanprijzen is veel ingewikkelder. Immers de graanprijzen in Frankrijk hangen, ondanks de invoerrechten, voor een groot deel van de wereldmarkt af.

In verband hiermede zij opgemerkt, dat de met graan bebouwde oppervlakte van Frankrijk sedert het begin van deze eeuw sterk achteruitgegaan is. In 1914 bedroeg deze oppervlakte 6 miljoen HA. of ongeveer 900.000 HA. minder dan in 1900 en thans nog slechts ruim 5 miljoen HA.

De oorzaken van dezen achteruitgang zijn van zeer verschillenden aard. In de eerste plaats moet deze worden toegeschreven aan gebrek aan arbeidskrachten. Evenals overal elders neemt men ook in Frankrijk de trek van het platteland naar de steden waar. Verder aan het lage geboortecijfer in Frankrijk, het land van het klein-grondbezit, en ten slotte aan de noodlottige

gevolgen van den wereldoorlog, die speciaal onder de landbevolking, grootendeels bij de infanterie ingedeeld, een groote slachting heeft aangericht. De immigratie was niet voldoende om de ledige plaatsen der Fransche landarbeiders weder te bezetten. Slechts de groot-grondbezitters waren in staat voor eigen rekening huitenlandsche arbeidskrachten in te voeren. Het kost echter moeite, deze arbeiders te behouden, daar zij op hun beurt weder door de steden worden aangetrokken.

Gedurende den oorlog was de politiek der Fransche regeering erop gericht, een stijging van den graanprijs te verhinderen, tén einde den broodprijs op een redelijk peil te kunnen handhaven. Deze politiek droeg er toe bij, dat onmiddellijk na den oorlog een veel kleinere oppervlakte met koren werd bezaaid. Dientengevolge kwam de graanprijs weder op een loonend peil, doch is de laatste jaren weder aanzienlijk gedaald. In 1927 was de hoogste noteering op de Parijsche beurs Frs. 177,87 per 100 KG. (en wel in de maand Mei), in 1928 (op hetzelfde tijdstip) Frs. 182,50 om vervolgens tot ongeveer Frs. 155 en zelfs nog lager te dalen.

In het belang van den landbouw werden door het Parlement op 2 September 1927 de invoerrechten op graan verhoogd tot Frs. 25 en op 18 November van hetzelfde jaar reeds tot Frs. 35. Dit tarief komt trouwens overeen met den coëfficiënt van 5, wanneer dat getal vermenigvuldigd wordt met het invoerrecht van vóór den oorlog ten bedrage van Frs. 7. Met zekerheid mag worden aangenomen, dat het invoerrecht een rol heeft gespeeld, daar Frankrijk sindsdien niet meer voldoende graan verbouwt om in eigen behoefte te kunnen voorzien (namelijk nog slechts 85 miljoen quintalen tegen 88 miljoen quintalen vóór den oorlog) en steeds meer op invoer is aangewezen. Tegenover de verminderde productie van Frankrijk stond echter een grootere wereldproductie, die zelfs de voor consumptie benodigde hoeveelheden overtrof. Ondanks de steeds verbeterde verkoopsorganisatie voor graan in de groote productiecentra, was het niet mogelijk een prijsdaling op de wereldmarkt te vermijden.

De hier geschetste situatie op de graanmarkt had een grooten invloed op de veeprijzen. Naargelang de met graan bebouwde oppervlakte verminderde, werd meer grond voor de veefokkerij bestemd. Zodoende groeide de veestapel sterk en hoewel de statistieken zeer voorzichtig en eenigszins willekeurig werden opgemaakt, teneinde de vermeerdering te maskeeren, trad de overproductie op een gegeven oogenblik duidelijk aan het licht. De Fransche regeering greep evenwel bijtijds in, en heeft, voordat nog tot een hervorming van het tariefstelsel werd besloten, bij de Wet van 27 Juli 1927 den uitvoer van vee en vleesch vrijgegeven. Deze maatregel kon echter niet onmiddellijk tot een verbetering leiden, daar de invoer van Fransch vee in vele landen óf door verhoogde invoerrechten óf door invoerverboden wegens redenen of voorwendfels van hygiënischen aard moeilijkheden ondervond. Tengevolge van dezen samenloop van omstandigheden zette twee maanden nadat de vrije uitvoer was toegestaan een sterke prijsdaling in.

In 1928 begon evenwel de vrije uitvoer gunstige resultaten op te leveren. De uitvoer van levend vee, die in 1913 een gewicht van 335.000 quintalen vertegenwoordigde, was in 1926 tot 30.000 quintalen gedaald om in 1927 weder tot 166.000 quintalen en in 1928 zelfs boven de 500.000 quintalen te stijgen. Hiertegenover heeft de invoer van levend grootvee niets meer te beteekenen, terwijl die van rundvleesch, welke in 1927 nog een gewicht van 550.000 quintalen had bedragen, in 1928 nauwelijks 100.000 quintalen bereikte.

Ondanks deze gunstige omstandigheden heeft de vleeschprijs zich na den grooten val op eind 1927 niet weder geheel kunnen herstellen; de prijs per K.G. levend gewicht, die in 1926 tot gemiddeld Frs.

4.50 was gestegen en einde 1927 tot Frs. 3.70 was gedaald, kon zich in 1928 slechts iets boven de Frs. 4.— handhaven.

Van belang is hierbij op te merken, dat er tusschen de prijzen op het land en de winkelprijzen in de steden gebrek aan overeenstemming is geweest, waardoor het verbruik zich niet in verhouding tot het aanbod heeft kunnen ontwikkelen.

Terwijl de prijs van runderen, tegen welken de boeren verkochten, tusschen Mei en December 1926 gemiddeld met Frs. 4.84 à 4.28, levend gewicht, daalde, bedroeg de daling van den kleinhandelsprijs te Parijs slechts één franc voor de beste kwaliteit vleesch (van Frs. 27.22 tot 26.21) en steeg zelfs voor tweede kwaliteit vleesch in de winkels te Parijs van Frs. 9.37 tot 9.68. Weliswaar ging in 1927 de daling van den verkoopprijs op het platteland, welke in Juni 1927 Frs. 4.61 had bedragen en in December van dat jaar nog slechts Frs. 3.69 bedroeg, gepaard met een bijna evenredige daling van den kleinhandelsprijs, namelijk van Frs. 10.43 tot 8.36 voor tweede kwaliteit en van Frs. 29.78 tot 20.93 voor eerste kwaliteit vleesch. In 1928 zijn de verkoopprijzen in den kleinhandel, ten minste voor de tweede kwaliteit; echter weder aanzienlijk hooger dan bij overeenkomstige verkoopprijzen van de landbouwers.

De hier vermelde statistische gegevens berusten op den gemiddelden verkoopprijs voor de verschillende kwaliteiten der groote Parijsche slagerijen, die dagelijks prijscouranten uitgeven. In de praktijk van den kleinhandel te Parijs wordt tweede kwaliteit vleesch echter gewoonlijk tot prijzen verkocht, die voor de eerste kwaliteit vleesch gelden. Einde 1928 deed zich toen het merkwaardige verschijnsel voor, dat er bij een voldoende aanvoer van vee, in verhouding slechts weinig beesten van eerste kwaliteit aan de markt kwamen tengevolge van het ongunstige seizoen, waardoor de prijzen te Villette opliepen (d.i. de groot-handelsmarkt, die te Parijs wordt gehouden en welke prijzen zich door geheel Frankrijk weerspiegelen); een stijging van den kleinhandelsprijs voor deze kwaliteit vleesch kon niet worden voorkomen ondanks het groote aanbod van beesten van tweede kwaliteit.

Door dezen samenloop van omstandigheden leidde de overproductie, die zich in de eerste plaats door een daling van de verkoopprijzen der producenten uitte, niet tot een overeenkomstige daling van den verkoopprijs van vleesch in den kleinhandel, waardoor het verbruik had kunnen worden opgevoerd en de prijzen voor de landbouwers zich hadden kunnen herstellen.

Voorts moet rekening worden gehouden met het feit, dat de agrarische toestand van Frankrijk van zeer ingewikkelde factoren afhankelijk is. In één opzicht is de toestand van de landbouwers door den weder vrijgegeven uitvoer vooruitgegaan en wel doordat de buitenlandsche prijzen, op basis van den tegenwoordigen wisselkoers gewoonlijk hooger waren dan de Fransche prijzen. Dit had een prijsstijging tengevolge van verschillende landbouwproducten, zooals kaas en eieren. Anderzijds hangt echter de graanprijs in Frankrijk in de eerste plaats van de wereldmarkt af. Hoewel de Fransche productie verminderd is, ondervindt de Fransche markt den terugslag van de te groote wereldproductie. Op haar beurt heeft ook de veefokkerij een crisis te doorstaan, die in vele streken voornamelijk uit een vervanging van bouwland door weiland voortspuit.

Men begrijpt dus, dat er in landbouwkringen eenige ontevredenheid heerscht en dat de Fransche regeering bijna niet bij machte is, dit euvel te verhelpen. Evenwel dient de aandacht te worden gevestigd op de ernstige pogingen, door de Fransche regeering en het Fransche Parlement ter verbetering van den toestand der landbouwers aangewend.

In de allereerste plaats wijzen wij er dan op, dat het budget van het Ministerie van Landbouw, dat

Daarentegen is de uitvoer naar Zuid-Amerika, met name naar Argentinië, en Duitschland, in het afgelopen jaar sterk gestegen. Vooral het laatstgenoemde land wordt hoe langer hoe meer een der voornaamste afnemers van de Fransche zijdeproducten.

Over het algemeen is dan ook de toestand niet onbevredigend te noemen.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

„The Economist” schrijft: Na een daling van 2.7 pCt. gedurende de maand Februari is ons indexcijfer voor scheepsvrachten gedurende Maart opnieuw, ditmaal met 3.8 pCt., teruggelopen. Het Maartcijfer bedraagt 119.4 tegenover 108.4 een jaar geleden, 138.0 in Maart 1927 en 104.1 in dezelfde maand van 1926. De volgende tabel toont de jongste bewegingen in de verschillende groepen:

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis (Gemiddelde v. 1898—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd.v.1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. „	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,6	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,1
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Dec. 1925	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Dec. 1926	139,7	156,1	145,9	132,9	129,2	179,8	147,3
Dec. 1927	105,6	116,2	113,6	114,2	124,9	139,8	119,0
Maart 1928	101,7	104,8	102,8	106,7	115,1	119,3	108,4
April „	101,6	103,7	106,6	105,9	116,2	126,4	110,1
Mei „	101,5	100,7	106,0	110,1	111,9	124,6	109,1
Juni „	99,6	100,4	100,8	104,0	108,8	123,7	106,2
Juli „	103,4	103,7	105,7	99,4	110,3	131,8	109,0
Aug. „	105,3	111,3	107,1	108,4	116,2	137,1	114,2
Sept. „	108,9	112,4	111,7	109,0	116,7	136,2	115,8
Oct. „	116,9	120,0	115,4	106,9	121,3	145,1	120,9
Nov. „	121,9	133,0	123,5	117,8	125,1	153,1	129,1
Dec. „	122,1	131,3	125,6	126,8	127,4	156,7	131,7
Januari 1929	119,2	128,6	125,2	123,7	126,2	142,4	127,5
Februari ..	122,7	125,1	121,5	117,4	122,0	136,2	124,1
Maart „	123,8	122,7	118,5	112,2	118,3	121,1	119,4

Gedurende de afgelopen maand stond La Plata in het midden der belangstelling van de vrachtenmarkt in verband met de groote vraag naar tonnage voor graanverscheppingen in April en Mei. Overigens was er slechts weinig vraag naar thuisvrachten, terwijl de kolenvrachten na de vaste stemming in Februari een lichte reactie toonden. Uit de volgende tabel blijken de wijzigingen in iedere groep en sub-groep ten opzichte van de cijfers der vorige maand; het cijfer 100 stelt telkens het gemiddelde niveau gedurende de periode 1898—1913 voor:

	Indexcijfer	+ of -
Golf van Biscaye; uitgaande vracht..	135,8	+ 3,7
„ „ „ thuisvracht.....	135,5	- 4,8
Middell. Zee; uitgaande vracht.....	138,3	- 4,8
„ „ „ thuisvracht.....	107,5	+ 0,2
Noord-Amerika.....	122,7	- 2,4
Zuid-Amerika; uitgaande vracht.....	88,9	- 3,3
„ „ „ thuisvracht.....	148,2	- 2,6
Indië; uitgaande vracht.....	117,9	- 4,2
„ „ „ thuisvracht.....	106,5	- 6,2
Het verre Oosten, enz.....	118,3	- 3,7
Australië.....	121,1	- 15,1

De laatste tabel toont de verhouding van het indexcijfer tot het gemiddelde van 1913, waarbij het jaar 1926, waarin ons indexcijfer niet zuiver was door de stopzetting van den Britschen kolenuitvoer, is weggelaten, wegens de slechte voorstelling van het werkelijk prijsverloop.

(1913 = 100)

Maand	1925.	1927	1928	1929
Januari.....	114,49	118,59	98,47	109,6
Februari.....	115,96	120,54	94,33	106,7
Maart.....	106,63	118,58	93,17	102,6
April.....	104,24	111,06	94,59	
Mei.....	98,23	111,41	93,79	
Juni.....	91,74	106,54	91,29	
Juli.....	94,90	101,61	93,73	
Augustus.....	95,87	105,51	98,17	
September.....	98,19	107,51	99,54	
October.....	99,49	105,78	103,93	
November.....	102,23	106,27	110,94	
December.....	104,67	102,31	113,17	
Jaarl. gemiddeld.	102,22	109,64	98,8	

BOEKAANKONDIGING.

VAN OERBOSCH TOT CULTUURGEBIED.

Een bijzonder lezenswaardig boek met bovenstaanden titel is door Dr. T. Volker, Secretaris der Deli Planters Vereeniging te Medan, samengesteld. Het behandelt speciaal de Oostkust van Sumatra, in het spraakgebruik met „Deli” aangeduid, en het is verbazingwekkend te zien tot welk een groote ontwikkeling dit gewest gekomen is in de 65 jaren, die het scheiden van het eerste begin, toen in 1863 de eerste pionier kwam in dit land van moeras en oerbosch, uiterst spaarzaam bevolkt en geplaagd door voortdurende oorlogen der potentaten onderling. Woelige en onrustige tijden hebben daardoor die eerste planters gekend en de onderlinge naijver der staatjes op de Oostkust was zoo groot, dat in 1873, toen de Oostkust een zelfstandige residentie werd, de zetel van den Resident op een neutraal punt gevestigd moest worden. Daarom heeft de Regeering toen het eiland Benkalis, geheel in het Zuiden, van den Sultan van Siak afgekocht — ofschoon toen reeds het zwaartepunt in het Noorden lag — voor f 8000 per jaar, zoodat dit Gouvernementsgebied werd.

Reeds in het eerste hoofdstuk, dat de wordingsgeschiedenis bevat, ziet men telkens de tegenstellingen tusschen die vroegere tijden en de tegenwoordige toestanden, in het tweede hoofdstuk breder uitgewerkt. De bevolking, in 1858 op hoogstens 150.000 zielen geschat, bedroeg in 1920 (de laatste volkstelling) 1.197.554 zielen, dus een belangrijke toename, ofschoon nog gering in verhouding tot de uitgestrektheid van het gebied (13 per KM².); echter is in het cultuurgebied de dichtheid 34, in het tabaksgebied 82 per KM². Tegenover het schuchtere begin der tabakscultuur, die in 1872, negen jaren na het eerste begin, 6409 pakken opleverde, verkocht voor f 1.000.000, staat nu de oogst van 1926, 240.000 pakken, in 1927 verkocht voor f 73.000.000, in welke periode echter 129 tabaksmaatschappijen zijn gelijkwaardig of het bedrijf hebben gestaakt. Ook de andere cultures worden behandeld zooals, na de reeds weder verdwenen cultuur van Liberiakoffie, die van rubber, thee, klapper, oliepalmen, gambir en vezel en de petroleumindustrie. Merkwaardige cijfers krijgt men te lezen over de uitgestrektheid van het gebied, door de Europeesche ondernemingen in cultuur gebracht (300.000 H.A.) en de opbrengsten der oogsten van de verschillende cultures (in totaal in 1927 uitgevoerd voor f 237 miljoen). Men ziet het wegnemen zich steeds uitbreiden, den ijzeren weg der Deli Spoorweg Mij. aldoor verder voortkruipen, de ontginning volgende, voorts het leger van werklieden, 283.000 koelies, allen van elders aangevoerd, in hoofdzaak van Java maar ook van China, Borneo, enz., verder de beteekenis dier cultures voor de schatkist door belastingen, in- en uitvoerrechten, enz. (netto-overschot voor het Land van f 40 miljoen of in de laatste 10 jaren, dus de malaise-jaren daaronder begrepen, een netto-overschot van 213 miljoen gulden).

Ook de economische vooruitgang van de Inlandsche bevolking wordt aangetoond door de beschrijving der

door haar gedreven cultures en de waarden der uitvoeren dier Inlandsche producten zoals rubber, coëpra, aardappelen, vruchten, enz. (totaal in 1927 voor f 29.828.000), terwijl de welvarendheid ook blijkt uit de koopkracht dier bevolking, daar aan z.g. consumptieve artikelen voor f 3¼ miljoen in 1927 werd ingevoerd, waartegenover in Java van dezelfde artikelen voor f 13¼ miljoen werd ingevoerd, terwijl de bevolking van Java 30 maal zoo groot is.

Interessant zijn de cijfers der bedragen, die door de cultures in het land worden gebracht onder de bevolking bijv. aan loonen, zoowel aan de koelies en klerken als aan Inlandsche aannemers, voorts onder de inheemsche bevolking door hare leveringen van benodigdheden voor de cultures (f 4 miljoen alleen door de tabak), voorts aan grondpacht voor de landschapskassen, terwijl ook de salarissen aan de Europeesche werknemers voor het grootste deel in de Oostkust worden verteerd, voorts aan belastingen, aan kosten van werving en immigratie naar de Oostkust, zoodat men een totaal alleen voor de tabak vindt van f 47.730.000, dat jaarlijks zeker in Indië blijft. Te merkwaardiger is dit cijfer als men nagaat, dat de dividenden der vier groote tabakmaatschappijen in 26 jaar, eindigende in 1918, dus de malaise-jaren buiten beschouwing latende, in doorsnee hebben bedragen van 7,6 pCt. (Deli Mij.) tot 10,2 pCt. (Tabak Mij. Arendsburg).

Het cijfer der bedragen, die de overjarige cultures voor de bovengenoemde doeleinden aan het gewest en

aan geheel Indië ten goede doen komen is ook eerbiedwaardig en bedraagt volgens de gedetailleerde berekeningen f 72 miljoen. In alle cultures te zamen zijn f 550 miljoen belegd, waarvan f 300 miljoen Nederlandsch kapitaal.

Naast den kijk, dien men krijgt op de economische beteekenis van het gewest, leest men ook interessante mededeelingen omtrent andere gevolgen van de cultures, zooals het onderwijs op de ondernemingen aan koeliekinderen, het ambachtsonderwijs op enkele ondernemingen, de wetenschappelijke voorlichting der cultures door twee groote proefstations, de intensieve medische en hygiënische verzorging der koeliebevolking — die ook voor de verdere bevolking van invloed is — in 55 centrale hospitalen met 60 doktoren, terwijl het door de planters onderhouden Pathologisch Laboratorium zich speciaal aan de bestudeering der tropische ziekten wijdt, voorts omtrent de ondernemingsbibliotheken voor de koelies, het Quarantaine-station, het Immigranten-asyl voor invalide koelies, enz.

De schrijver is er in geslaagd om in 93 pagina's druks met evenveel fotografieën versierd, een duidelijk denkbeeld te geven van de groote beteekenis van dit gewest en het is begrijpelijk, dat het boek besluit met een waarschuwing, nl. deze, dat niet aan de arbeidszekerheid, die de beschreven resultaten hebben mogelijk gemaakt, wordt getornd op een wijze, die den bloei van dit gebied in gevaar zou brengen.

H. J. BOOL.

MAANDCIJFERS.

RESUMÉ UIT HET MONTHLY BULLETIN OF STATISTICS (VOLKENBOND).

		Maandgemiddelde			1928						
		1913	1926	1927	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.
Productie van steenkool (1000 tons)	Engeland ¹⁾	24,337	10,692	21,355	18,500	19,994	19,260	18,423	18,651	19,154	21,445
	Ver. Staten	43,088	49,729	45,197	35,468	40,594	37,434	36,968	43,536	42,943	53,446
	Frankrijk ²⁾	3,338	4,285	4,315	4,053	4,162	4,374	4,172	4,359	4,179	4,701a)
	Duitschland ³⁾	15,842	12,198	12,800	11,715	11,932	11,833	12,483	13,021	12,157	13,111
Productie van ruw ijzer (1000 tons)	Engeland	869	208	617	572	601	573	546	527	512	552
	Ver. Staten	2,601	3,308	3,068	3,237	3,337	3,131	3,121	3,187	3,111	3,356
	Frankrijk ⁴⁾	434	783	775	834	871	843	836	858	822	857
	België	207	281	313	313	329	321	324	329	325	344
Import (voor binnenl. verbruik)	Engeland 1000 £ ⁵⁾	54,931	93,105	91,360	85,841	87,591	87,898	87,015	88,944	80,826	93,757
	Ver. Stat. 1000 \$	147,932	367,340	326,924	326,929	349,390	314,571	322,853	345,543	319,227	355,404
	Frankrijk 1000 Frs. ⁷⁾	701,778	4959,560	4404,397	4604,248	4051,553	4701,036	4048,506	4164,142	4229,188	4730,519
	Italië 1000 Lire ⁸⁾	303,803	2156,571	1697,440	1922,470	1971,521	2126,170	1740,143	1551,654	1616,533	1807,936
Export (binnenlandsche producten)	D'land 1000 M. ⁹⁾	897,474	833,454	1185,672	1174,675	1085,725	1107,846	1182,510	1083,419	1088,227	1213,321
	Engeland 1000 £ ⁶⁾	43,771	54,421	59,090	55,268	58,554	59,472	60,885	62,217	56,620	64,313
	Ver. Stat. 1000 \$	204,024	392,643	396,572	356,298	413,119	380,281	371,450	371,429	414,967	554,022
	Frankrijk 1000 Frs. ¹⁰⁾	573,351	4961,221	4602,060	4291,078	3985,452	4214,438	3940,916	4170,011	4190,539	4448,456
Inklaringen (1000 tons)	Italië 1000 Lire ⁸⁾	209,303	1555,883	1301,282	1072,926	1104,387	1410,465	1001,190	1115,252	1152,781	1297,080
	D'land 1000 M. ⁹⁾	841,436	814,471	851,885	923,678	895,160	892,857	914,131	1025,793	1058,555	949,810
	Engeland (geladen) ⁶⁾	4,089	5,348	5,049	4,840	5,284	5,288	5,438	5,352	5,158	5,630
	Ver. Staten (gel. en ballast) ..	2,827	4,354	4,441	4,443	4,965	4,954	5,384	5,270	4,927	—
Aantal werklozen in 1000	Frankrijk (geladen)	2,876	3,678	4,088	4,413	4,542	4,600	4,636	4,750	4,602	4,673
	Italië (gel. en ballast)	1,560	1,485	1,654	1,790	1,790	1,790	1,721	1,721	1,721	—
	Engeland ¹¹⁾				1,128	1,168	1,273	1,377	1,375	1,355	1,404
	Italië ¹²⁾				357	307	247	234	248	269	282
Indexcijfers van koersen v. aandelen.	Duitschland ¹³⁾				295	270	268	274	288	294	325
	Ver. Staten ¹⁴⁾				211,7	217,2	209,1	211,1	224,0	239,8	247,4
	Engel. ¹⁵⁾ (1913 = 100)				239	246	240	241	243	248	249
	Zweden ¹⁶⁾ (nom. waarde = 100) ...				218	226	226	214	230	239	234
	Zwitserland ¹⁷⁾ (id.)				247,4	248,8	243,6	239,9	249,5	256,1	255,3
	Nederland ¹⁸⁾ (1921-25 = 100) ..				118	117	111	109	113	115	112

1) Voor den verkoop beschikbaar. Vanaf einde 1921 zonder Ierland. 2) Incl. bruink. Vanaf 1918 incl. Elzas-Lotharingen. Vanaf 1920 incl. sedert Jan. 1927 excl. het Saargebied. 3) Vanaf 1918 zonder Elzas-Lotharingen. Vanaf 1920 zonder Saargebied en de Pfalz. Vanaf Juli 1922 zonder Poolsch Opper-Silezië. 4) Vanaf 1919 inclusief Elzas-Lotharingen. 5) Zonder Luxemburg. Vanaf 1918 zonder Elzas-Lotharingen, vanaf 1922 zonder Poolsch Opper-Silezië. 6) Vanaf 1 April 1923 met inbegrip van den handel van Groot-Brittannië en Noord Ierland met den Ierschen vrijstaat en uitgezonderd den buitenlandschen handel van den Ierschen vrijstaat. 7) Sedert Januari 1921 gedeclareerde waarde. 8) Sedert Januari

1922 nieuwe schatting op grond der gedeclareerde waarden. 9) Vanaf Januari 1922 in goudmarken. 10) Met ingang van 1925 officieele waarden-cijfers. 11) Verplichte verzekering. Sedert April 1922 excl. den Ierschen Vrijstaat. 12) Geheel werkloos. 13) Leden van vakverenigingen; geheel werkloos. Sedert Jan. 1927 mijnwerkers inbegrepen. 14) Wall Street Journal: 20 gewone aand. Maandgem. in \$. 15) London and Cambridge Economic Service: 20 gew. aand. 16) Officieel: Industrieel en Scheepvaart-aand. 17) Nationale Bank: 32 industriele aandelen. 18) Officieel: 49 gewone aandelen. a) bruinkool inbegrepen.

EMISSIES IN MAART 1929.

Staatsleeningen..... f	2.331.250,—	
zijnde:		
<i>Chili</i>		
Republiek Chili \$ 1.000.000		
6 % sink. fund. goud-obl.		
à 93¼ %	f 2.331.250	
Industriele Ondernemingen	11.077.500,—	
zijnde:		
<i>Nederland</i>		
<i>Aandeelen</i>		
Algemeene Industrie-Mij.		
f 250.000 aand. en 1.000		
honderdste oprichters-		
aand. à f 347,50 p. 5 aand.		
à f 50,— en 1/100 opr. aand. f	347.500	
<i>Obligatiën</i>		
N.V. Mij. t. Vervaard. van		
Snijmach. volgens „Van		
Berkel's Patent" en van		
and. Werkt. f 4.000.000 ¹⁾		
5 % obl. à 100 %	f 4.000.000	
<i>Duitschland</i>		
<i>Aandeelen</i>		
Heyl-Beringer Farb.-fabr.		
A. G. R.M. 1.000.000 ²⁾		
aand. à 110 %	f 660.000	
<i>Obligatiën</i>		
Heyl-Beringer Farb.-fabr.		
A. G. f 1.200.000 7 % le		
hyp. obl. à 97½ %	f 1.170.000	
<i>Zweden</i>		
<i>Obligatiën</i>		
N. V. Kreuger & Toll		
\$ 2.000.000 5% verz. sink.		
fund goud-obl. à 98 %	f 4.900.000	
Electr., Gas-, Tel., Telegr.- en Wa-		
terl. Maatschappijen	982.500,—	
zijnde:		
<i>Amerika</i>		
<i>Obligatiën</i>		
Cities Service Company		
\$ 400.000 5% 40-j. gold-		
debentures met warrants		
à 98½ %	f 982.500	
Handelsondernemingen	1.360.000,—	
zijnde:		
<i>België</i>		
<i>Aandeelen</i>		
Soc. Commerciale de Bel-		
gique B. frs. 4.000.000		
aand. à f 340 p. aand. v.		
B. frs. 1000	f 1.360.000	
Mijnbouw-Ondernemingen	1.875.000,—	
zijnde:		
<i>Nederland</i>		
<i>Aandeelen</i>		
Mijnbouw- en Cultuur-Mij.		
„Boeton" f 1.250.000 ³⁾		
aand. à 150 %	f 1.875.000	
Rubber-Maatschappijen	980.000,—	
zijnde:		
<i>Nederland</i>		
<i>Aandeelen</i>		
Cultuur-Mij. „Waringin"		
f 700.000 ³⁾ aand. à 140 % f	980.000	
Suikerondernemingen	297.750,—	
zijnde:		
<i>Nederland</i>		
<i>Obligatiën</i>		
Mij. t. Expl. van de Suiker-		
fabr. „Phaiton & Olean"		
f 300.000 5½ % obl. à		
99½ % ⁴⁾	f 297.750	
Diversen	838.750,—	
zijnde:		
<i>Nederland</i>		
<i>Obligatiën</i>		
Bouw-, Handel- en Expl.-		
Mij. Haringkade f 750.000		
5½ % obl. à 98½ %	f 738.750	
N.V. De Courant „De Maas-		
bode" f 100.000 5% obl. à		
100 %	f 100.000	

Spoorweg-Maatschappijen	f 4.787.500,—
zijnde:	
<i>Frankrijk</i>	
<i>Obligatiën</i>	
Spoorwegen van Elzas-	
Lotharingen f 5.000.000	
5 % obl. à 95¼ %	f 4.787.500
Totaal	f 24.530.250,—

- 1) Conversie; vrije inschrijving ook toegestaan.
- 2) Introductie.
- 3) Uitsluitend voor aandeelhouders.
- 4) Koers voor preferente inschrijvers; voor vrije inschrijvers 99¼ %.

Totaal der emissies in Januari	f 144.956.460,—
Februari	132.588.625,—
Maart	24.530.250,—
Algemeen Totaal	f 302.075.335,—

Bovendien:

f 7.640.000,— 3/m. Schatkistpromessen à f	988,75
„ 9.950.000,— 6/m. „ „	978,44
„ 16.667.000,— 4½ % Schatkistbiljetten. „ „	1.000,25

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

- 8 % obl. Koningsbergen à 93 % (introductie);
 - 8 % „ Aken à 93 % („);
 - aand. à frs. 1000,— Banque de Paris et des Pays-Bas voor frs. 1500,— per aand. voor aandeelhouders;
 - 5 % obl. Cities Service Corporation à 97½ % (introductie); cert. van 10 gew. aand. z. n. w. The Gamewell Company à \$ 74 p. aand. (introductie);
 - cert. van 10 aand. z. n. w. Interstate Hosiery Mills Inc. à \$ 32 p. aand. (introductie);
 - aand. z. n. w. Gulf States Steel Company à \$ 60 p. aand. voor aandeelh.;
 - 4½ % obl. Southern Pacific Railroad Cy. à 94 % (introd.);
 - 5 % obl. Missouri Pacific Railroad à 97½ % voor aandeelh.;
 - aand. Belgische Ford Motor Cy. à 103 % (introductie);
- en op de volgende obligatieleeningen:

	Rente-	Emissie-
	Guldens	voet
		koers
Orde der E. E. P. P. Benedictijnen,		
Aartsabdij „Sankt Ottilien"	450.000	7 % 98½ %
Orde der E. E. Zusters Augusti-		
nessen, Keulen	1.000.000	7 % 98½ %
Inrichting voor Liefdadigheid, Gouda	150.000	5 % 100 %
R.K. Parochiale Jongensscholen te		
Alkmaar	180.000	4½ % 97½ %
Orde der E. E. Broeders Francis-		
canen te Aken	240.000	7½ % 100 %

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	December 1928		December 1927	
	In	Aantal	In	Aantal
millioenen		millioenen		
Giro's (eenzijdige ver-				
melding)				
Girobetalingen aan	f 9.2	22.191	f 24.3	24.429
gemeentestellingen				
Girobetalingen aan	„ 18.2	85.161	„ 15.4	75.483
particulieren				
<i>Geldomzet.</i>				
Ontvangsten	„ 4.8	6.184	„ 5.—	6.593
Betalingen	„ 6.7	30.275	„ 7.3	33.441
Part.rekeninghouders	„ 20.—1	34.200 ²⁾	„ 18.5 ¹⁾	31.606 ²⁾
Waarvan rekeningh.				
welke gelden voor 1				
jaar vast hebben				
gedeponeerd	„ 10.2	3.914 ²⁾	„ 9.3	3.450 ²⁾

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	Februari 1929		Februari 1928	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Voor reke-				
ninghouders	50.535	f 3.575.704.000	53.309	f 3.626.228.000
waarvan door				
de H.-bank				
plaatselijk	39.346	„ 3.254.573.000	41.176	„ 3.292.870.000
Ter voldoe-				
ning van				
Rijksbelast.	1.496	„ 13.315.000	1.187	„ 9.143.000

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** betéekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 5½ 25 Mrt. '29	Zwits. Nat. Bk. 3½ 22 Oct. '25
	Bel. Binn. Eff. 6 25 Mrt. '29	N. Bk. v. Denem. 5 23 Juni '27
	Vrsch. in R.C. 7 25 Mrt. '29	Zweedsche Rbk 4½ 24 Aug. '28
Javasche Bank	... 4½ 25 Feb. '29	Bank v. Noorw. 5½ 26 Mrt. '28
Bank van Engeland	5½ 7 Feb. '29	Bk. v. Tsjecho-slowakijé . . . 5 8 Mrt. '27
Duitsche Rijksbank	6½ 12 Jan. '29	N. Bk. v. O'rijk. 6½ 16 Juli '28
Bank v. Frankrijk.	3½ 19 Jan. '28	N. Bk. v. Hong. 7 1 Oct. '28
Belgische Nat. Bnk.	4 30 Juni '28	Bank v. Italië. 7 13 Mrt. '29
Fed. Res. Bank N. Y.	5 12 Juli '28	Z.-Afr. Res. bnk 5½ 9 Jan. '28
Bank van Spanje . .	5½ 19 Dec. '23	

OPEN MARKT.

	1929				1928	1927	1914
	13 April	8/13 April	1/6 April	25/30 Maart			
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	5½/16-3/8 6¼	5½/16-1/2 5½/16-6¼	5½/16-7/16 5½/16-6¼	4¼-7/16 5½/16-6¼	4-1/4 3¾-4	3½/8-7/16 3-¾	3¼-3/16 2¼-¾
Londen Daggeld . . . Partic. disc.	3½/4-4½ 5¼	3½/4-5½/8 5¼-5½/8	4-5 5½/16-3/8	4-6 5½/16-3/8	4-1/16 3¼-4¾	3-4½ 4¾/16-1/4	1¾-2 2¼-¾
Berlijn Daggeld . . . Partic. disc.	6½-8 6½	6-8 6½/8-1/2	6½-9 6½/8-1/2	— 6½/8-1/2	5-8½ 6½-¾	3-7 4¾/8-1/2	— 2½-1/8
Waren-waarsch.	6½/8	6½/8-¾	6½/8-¾	—	6½/8-7	4½/8-5	—
New York Daggeld 1) Part. disc.	7-1¼ 5½	7-10¼ 5½/2-5½/8	6-15¼ 3¾	8-20¼ 5½/8	4½/2-6¼ 3¾-4	4½/2-¾ 3¾	1¾-2¼ —

1) Koers van 12 April en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
9 Apr. 1929	2.49¼	12.09¾	59.09	9.74	34.61½	99¾
10 " 1929	2.49¼	12.09¾	59.08½	9.74	34.60½	99¾
11 " 1929	2.49¼	12.09¾	59.10	9.73½	34.61½	99¾
12 " 1929	2.49¼	12.09¾	59.09½	9.73½	34.60½	99¾
13 " 1929	2.49¼	12.09¾	59.06	9.73½	34.59	99¾
15 " 1929	2.49¼	12.09¾	59.04½	9.73½	34.59	99¾
Laagsted. w. 1)	2.49	12.08¾	59.03	9.72	34.57	99¾
Hoogste d. w. 1)	2.49½	12.10	59.12½	9.75	34.63	100
8 Apr. 1929	2.49¼	12.09¾	59.10	9.74½	34.62	99¾
1 " 1929	—	—	—	—	—	—
Muntpariteit	2.48¾	12.10¾	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
9 Apr. 1929	47.98¾	35.02¾	7.37½	1.47½	13.04	37.19
10 " 1929	47.98	35.02¾	7.37½	1.48	13.04	37.19
11 " 1929	47.97¾	35.02¾	7.37½	1.47½	13.04½	37.03
12 " 1929	47.96	35.02¾	7.37½	1.48	13.04	37.15
13 " 1929	47.95	35.02¾	7.37	1.49	—	—
15 " 1929	47.94	35.—	7.36½	1.48	13.05	36.98
Laagsted. w. 1)	47.92	34.95	7.35	1.45	13.—	36.60
Hoogste d. w. 1)	48.02	35.05	7.40	1.52	13.06½	37.35
8 Apr. 1929	47.97¾	35.05	7.37½	1.47½	13.01½	37.10
1 " 1929	—	—	—	—	—	—
Muntpariteit	48.—	35.—	7.37½	1.47½	13.09	48.—

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos Aires 1)	Montreal 1)
9 Apr. 1929	66.55	66.45	66.47½	6.27	105	2.47¾
10 " 1929	66.55	66.42½	66.45	6.27	104¾	2.47¾
11 " 1929	66.55	66.42½	66.47½	6.27½	104½	2.47¾
12 " 1929	66.52½	66.42½	66.45	6.27½	104¾	2.47¾
13 " 1929	66.50	66.40	66.45	6.27	104¾	2.47¾
15 " 1929	66.52½	66.42½	66.45	6.26½	104¾	2.47
Laagsted. w. 1)	66.45	66.35	66.37½	6.25	104¾	2.46¾
Hoogste d. w. 1)	66.60	66.50	66.55	6.30	105½	2.48
8 Apr. 1929	66.57½	66.45	66.50	6.27½	105	2.47¾
1 " 1929	—	—	—	—	—	—
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	6.26½	105¾	2.48¾

*) Notering te Amsterdam. **) Notering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave.

2) Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53½ en 7.21½.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
9 April 1929	4,851½/32	3,90¾	23,71½/8	40,12½/8
10 " 1929	4,851½/32	3,90¾	23,71	40,12¾
11 " 1929	4,851½/32	3,90¾	23,72	40,13
12 " 1929	4,85¼	3,90¾	23,71½	40,13¾
13 " 1929	4,851½/32	3,90¾	23,71½	40,15½
15 " 1929	4,85½	3,90¾	23,71	40,15
16 April 1928	4,88¾/8	3,93¾	23,92	40,33½/8
Muntpariteit . .	4,8667	13,92	23,81¼	40¾/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	30 Mrt. 1929	6 Apr. 1929	8/13 April '29 Laagste	Hoogste	13 Apr. 1929
Alexandrië . . .	Piast. p. £	97¼	97¼	97¼/16	97¼/16	97¾
Athene . . .	Dr. p. £	374¼/8	374¼/8	374¼/8	375	374¾
Bangkok . . .	Sh. p. tical	1/10½	1/10½	1/10½	1/10½	1/10½
Budapest . . .	Pen. p. £	27.85½	27.86	27.84	27.89	27.87
B. Aires . . .	d. p. \$	47¼/8	47¼/8	47¼/8	47¼/8	47¾/8
Calcutta . . .	Sh. p. rup.	1/6	1/6	1/501/64	1/6	1/531/32
Constantin . . .	Piast. p. £	990	987¼	980	995	985
Hongkong . . .	Sh. p. \$	—	1/11½	1/11	2/10½	1/11½
Kobe . . .	Sh. p. yen	1/10½	1/10½	1/10½	1/10½	1/10½
Lissabon . . .	Escu. p. £	108	108¼/8	107¼/8	108¾/8	108¼/8
Mexico 1) . . .	\$ per £	10.15	10.25	9.90	10.50	10.10
Montevideo . . .	d. per £	50	49	48¾	49¾	49¼
Montreal . . .	\$ per £	4.87¾	4.88¾	4.88	4.89½	4.89¾
R. d. Janeiro . . .	d. per Mil.	563¼	525¾	525¾	520¾	567¼
Shanghai . . .	Sh. p. tael	—	2/611/32	2/6	2/613/16	2/6¾
Singapore . . .	id. p. \$	2/3½	2/3¾	2/3¾	2/3¾	2/3¾
Valparaiso 2) . . .	\$ p. £	39.49	39.51	39.50	39.51	39.51
Warschau . . .	Zl. p. £	43¼/16	43¼/16	43¼/16	43¼/16	43¾

1) In het vervolg worden de Mex. \$ niet meer in penc. doch in £ genoteerd. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 1)

Londen 1) N. York 2)		Londen	
8 Apr. 1929 . . .	25¼/8	55¼/8	84/10½
9 " 1929 . . .	25¼/16	56	84/10¾
10 " 1929 . . .	25¼/8	56	84/11
11 " 1929 . . .	25¼/16	56¼/8	84/11½
12 " 1929 . . .	25¼/8	56	84/11¾
13 " 1929 . . .	25¼/16	55¾	84/11½
14 Apr. 1928 . . .	26¼/16	57¼	84/11¾
20 Juli 1914 . . .	24¼/16	59	84/11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	28 Maart 1929	6 April 1929
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	f 3.435.532,84	f 410.700,09
Voorschot op ultimo Februari '29 aan de gem. op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomsten belasting	" 38.001.620,45	" 38.001.620,45
Voorschotten aan Ned.-Indië	" —	" 1.904.749,32
Id. aan Suriname	" 11.934.492,60	" 11.981.797,24
Id. aan Curaçao	" 75.784,46	" 80.667,08
Kasvord. weg. credietvertraf. h. buitenl. Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 141.114.233,15	" 145.878.832,48
Id. op andere Staatsbedrijven 2)	" 21.951.562,87	" 27.910.743,43
	" 5.742.528,42	" 5.292.578,42

Vorderingen.	28 Maart 1929	6 April 1929
Voorschot door de Nederl. Bank ingev. art. 16 van haar octrooi verstrekt . . .	f 15.000.000,—	f 15.000.000,—
Voorsch. door De Ned. Bank verstrekt Schatkistbiljetten in omloop 1)	" 6.204.879,65	" 3.306.973,66
Schatkistpromessen in omloop	" 74.728.000,—	" 91.395.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank	" 68.800.000,—	" 64.900.000,—
Daggeldleeningen	" 40.000.000,—	" 30.000.000,—
Zilverbons in omloop	" 15.600.000,—	" 12.000.000,—
Schuld aan Ned.-Indië 2)	" 11.910.082,50	" 11.800.225,—
Id. aan het Alg. Burg. Pensioenfonds 3)	" 4.564.802,47	" —
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 3)	" 22.525.124,37	" 172.509,69
Id. aan andere Staatsbedrijven 3)	" 41.934.002,24	" 47.446.901,48
Id. aan diverse instellingen 3)	" 1.590.000,—	" 1.590.000,—
	" 11.575.614,86	" 11.584.361,98

1) Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929. 2) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOT TENDE SCHULD.

Vorderingen:	6 April 1929	13 April 1929
Saldo bij 's Rijks kas	f 10.095.000,—	f 11.264.000,—
Saldo bij de Javasche Bank	" 409.000,—	" —
Vereischtingen:		
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	" —	" —
Waarvan Muntbiljetten	" —	" —
Muntbiljetten in omloop	" 47.059.000,—	" 47.897.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds	" 751.000,—	" 751.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postnaarbank	" 961.000,—	" 1.662.000,—
Voorschot van de Javasche Bank	" —	" 1.322.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 15 April 1929.

		Activa.		
Binnenl. Wis-	Hfdbk. f	163.658.939,93		
sels, Prom.,	Bijbnk. "	9.608.797,33		
enz. in disc.	Ag.sch. "	16.447.801,04	f	189.715.538,30
Papier o. h. Buitenl. in disconto				"
Idem eigen portef.	f	59.104.454,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.				" 59.104.454,—
Beleeningen	Hfdbk. f	38.788.127,93		
incl. vrsch.	Bijbnk. "	7.485.702,27		
in rek.-crt.	Ag.sch. "	51.907.520,31		
op onderp.	f	98.181.350,51		
Op Effecten	f	94.668.750,51		
Op Goederen en Spec.		3.512.600,—		" 98.181.350,51
Voorschotten a. h. Rijk				" 11.202.246,42
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud	f	66.502.850,—		
Muntmat., Goud		355.711.823,40		
	f	422.214.673,40		
Munt, Zilver, enz.		20.931.688,16		
Muntmat., Zilver				" 443.146.361,56
Belegging 1/5 kapitaal, reserves en pensioenfonds				" 24.688.894,82
Gebouwen en Meub. der Bank				" 5.000.000,—
Diverse rekeningen				" 47.631.965,23
	f	878.670.810,84		
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		
Reservefonds		7.157.903,12		
Bijzondere reserve		8.000.000,—		
Pensioenfonds		5.832.132,80		
Bankbiljetten in omloop		802.568.515,—		
Bankassignatiën in omloop		415.178,26		
Rek.-Cour. { Het Rijk f				
saldo's: { Anderen "		15.891.579,22		" 15.891.579,22
Diverse rekeningen				" 18.805.502,44
	f	878.670.810,84		
Beschikbaar metaalsaldo	f	115.127.265,21		
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.				" 287.818.160,—

1) Waarvan in het buitenland f 23.890.447,18

Voornaamste posten in duizenden gulden.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. Metaal-schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
15 Apr. '29	66.503	355.712	802.569	16.307	115.127	54
8 " '29	66.758	355.712	810.219	14.926	112.860	54
2 " '29	66.767	355.712	834.531	20.962	100.584	52
25 Mrt. '29	66.779	355.720	782.542	9.682	126.623	56
18 " '29	66.787	367.526	782.923	11.688	137.192	57
11 " '29	67.043	367.501	791.541	24.427	128.903	56
16 Apr. '28	67.701	367.469	793.704	37.702	294.225	55
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.621	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen
8 " 1929	197.019	30.000	114.588	28.759	57.311
2 " 1929	197.890	40.000	157.897	33.929	44.375
25 Mrt. 1929	149.344	—	101.086	42.411	69.506
18 " 1929	141.822	—	102.915	64.342	46.762
11 " 1929	144.489	—	97.975	101.394	44.389
16 Apr. 1928	53.693	—	111.521	181.948	42.989
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

1) Op de basis van 1/5 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden gulden.

Data	Metaal	Circulatie	Dis-conto's	Voor-schotten aan de kolonie	Diverse rekeningen	Diverse rekeningen
1 Februari 1929	2.863	5.239	152	35	2.824	119
1 Januari 1928	2.718	5.298	155	21	3.073	189
1 December 1928	2.660	5.111	80	57	2.970	181
1 November 1928	2.462	4.564	156	7	2.579	164
1 October 1928	2.449	4.462	157	77	2.414	158
1 Maart 1928	2.308	3.389	161	280	2.009	280

1) Sluitp. der activa. 2) Sluitp. der passiva.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden gulden. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
13 Apr. 1929	185.700		306.200	35.700	48.940
6 " 1929	185.600		308.300	38.000	47.080
30 Mrt. 1929	186.900		304.200	43.000	48.020
16 Mrt. 1929	167.790	18.995	310.652	42.422	45.555
9 " 1929	168.206	19.957	308.889	43.630	47.155
2 " 1929	168.335	21.142	302.085	46.890	49.887
23 Feb. 1929	168.704	21.517	299.926	52.360	49.307
14 Apr. 1928	173.028	18.652	311.183	38.827	121.973
16 Apr. 1927	185.589	30.113	311.664	42.277	145.771
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen	Dek-kings-percentage
13 Apr. 1929		128.600		***	54
6 " 1929		128.700		***	54
30 Mrt. 1929		127.800		***	50
16 Mrt. 1929	8.486	34.430	80.221	49.647	53
9 " 1929	8.539	35.430	78.954	47.803	53
2 " 1929	8.162	36.169	75.901	45.549	54
23 Feb. 1929	8.155	37.477	78.098	44.515	54
14 Apr. 1928	13.015	25.154	70.142	56.392	55
16 Apr. 1927	13.815	19.715	62.865	48.311	61
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

1) Sluitpost activa. 2) Basis 1/5 metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
10 Apr. 1929	155.483	362.131	52.912	12.672	16.092
3 " 1929	153.734	363.319	50.726	13.221	16.358
27 Mrt. 1929	154.467	361.786	51.546	13.004	17.066
20 " 1929	152.826	353.869	58.574	12.582	17.886
13 " 1929	152.069	355.005	56.700	12.517	16.809
6 " 1929	151.829	355.088	56.385	10.379	16.115
11 Apr. 1928	157.703		135.560		62.689
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc.
			Bankers	Other Accounts		
10 Apr. '29	53.277	17.206	63.900	36.618	53.352	45 1/16
3 " '29	59.957	17.796	67.268	37.308	51.148	41 23/32
27 Mrt. '29	50.587	19.705	58.240	36.355	51.948	45 1/16
20 " '29	47.917	19.424	62.332	37.262	58.957	49 1/2
13 " '29	44.837	11.934	63.384	37.631	57.064	50 1/2
6 " '29	44.797	8.283	64.184	37.296	56.741	51 19/32
11 Apr. '28	33.110	17.780		102.220	41.893	34 1/8
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

1) Zie voor wijzigingen in de bankstaat de toelichting op blz. 1080 en 1081. 2) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a.d. Staat
5 Apr. '29	34.191	732	10.610	24.457	18.402	2.464	3.200
29 Mrt. '29	34.186	732	10.577	25.271	18.434	2.322	3.200
22 " '29	34.121	732	10.710	23.340	18.443	2.330	3.200
15 " '29	34.035	732	10.965	23.002	18.430	2.384	3.200
5 Apr. '28	5.544	343	60	2.610	13	1.726	—
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Particulieren
5 Apr. '29	5.930	1.788	64.124	5.624	5.658	6.763
29 Mrt. '29	5.930	1.483	64.575	5.736	5.880	6.603
22 " '29	5.930	1.385	62.627	5.685	5.736	6.689
15 " '29	5.930	1.672	62.880	5.696	5.838	6.569
5 Apr. '28	—	26.756	60.293	22	—	7.952
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Bij de stabilisatie is de goudvoorraad gewaardeerd volgens de nieuwe waarde van den franc. 2) Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit-entl. circ. banken 1)	Devlezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
6 Apr. 1929	2.579,5	140,9	33,7	2.148,4	96,5
31 Mrt. 1929	2.682,7	129,7	36,0	2.295,8	135,1
23 " 1929	2.646,9	94,0	67,0	1.672,9	43,6
15 " 1929	2.646,9	94,0	67,8	1.715,2	59,0
7 " 1929	2.682,8	73,1	128,0	1.749,4	153,8
5 Apr. 1928	1.960,1	85,6	196,6	2.600,7	75,4
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
6 Apr. 1929	93,1	567,7	4.446,7	668,5	237,6
31 Mrt. 1929	93,1	550,8	4.822,0	478,1	223,5
23 " 1929	93,1	528,8	4.033,0	528,3	205,9
15 " 1929	93,1	517,4	4.165,8	448,5	194,7
7 " 1929	93,1	506,1	4.337,7	502,9	181,7
5 Apr. 1928	94,0	613,2	4.411,0	602,3	185,1
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 6 April, 31, 23, 15, 7 Mrt., '29, 5 April '28, resp. 38; 12; 49; 44; 40; 23 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1929	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. afd. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitenland						Schatkist	Partic.
11 Apr.	909	496	44	757	43	342	2.461	7	86
4 " "	908	488	44	739	55	341	2.443	35	61
28 Mrt.	908	488	44	746	40	342	2.412	41	84
21 " "	908	464	44	729	35	344	2.380	29	82
14 " "	908	456	44	743	45	341	2.394	10	100
12 Apr. 1)	758	454	44	530	52	390	2.134	1	61

1) 1928.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
20 Mrt. '29	2.712,0	1.371,6	165,8	942,7	236,8
13 " '29	2.700,1	1.277,8	160,3	955,6	283,1
6 " '29	2.682,8	1.246,0	152,8	989,2	304,6
27 Fbr. '29	2.686,8	1.235,5	157,3	952,5	334,1
20 " '29	2.681,1	1.267,7	158,8	865,0	355,6
13 " '29	2.686,2	1.274,8	161,9	903,9	391,1
21 Mrt. '28	2.775,8	1.442,5	170,1	477,0	332,7

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. 1)	Algem. Dek-kings-perc. 2)
20 Mrt. '29	185,4	1.641,6	2.370,3	153,7	67,8	71,7
13 " '29	165,3	1.650,0	2.398,8	152,5	66,7	70,7
6 " '29	163,0	1.646,6	2.402,5	152,1	65,9	69,7
27 Fbr. '29	166,4	1.654,0	2.413,0	151,3	66,6	69,9
20 " '29	172,6	1.651,6	2.361,0	150,2	65,8	70,8
13 " '29	177,2	1.659,8	2.421,5	149,8	65,8	69,8
21 Mrt. '28	385,3	1.565,3	2.359,7	136,6	70,7	75,1

1) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-gingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
13 Mrt. '29	716	16.433	5.953	1.726	20.259	6.855
6 " '29	756	16.423	5.961	1.716	20.185	6.871
27 Fbr. '29	712	16.366	5.972	1.746	20.302	6.879
20 " '29	637	16.188	5.991	1.750	20.169	6.867
13 " '29	669	16.233	6.010	1.740	20.432	6.879
14 Mrt. '28	649	15.326	6.538	1.736	20.494	6.701

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 15 April 1929.

De gang van zaken op de internationale fondsenmarkten is in de laatste dagen veel rustiger geworden, hoofdzakelijk in verband met de vermindering van de activiteit ter beurze van New York en met de rustiger houding, welke de geldmarkt daar ter plaatse heeft gekenmerkt. Ook de liquidatie van fondsen heeft voortzetting gehad, getuige het feit, dat in de achter ons liggende berichtperiode de makelaarsleeningen opnieuw met \$ 135 miljoen zijn afgenomen, hetgeen voor de laatste drie weken een totaal vormt van \$ 266 miljoen. Een en ander heeft reeds aanleiding gegeven tot de veronderstelling, dat de markt te sterk onder verkoopdrang te lijden heeft gehad, waardoor tegen het einde van de berichtweek hier en daar vrij aanzienlijke kooporders zijn uitgevoerd. De verlaging van den koperprijs door het desbetreffende kartel heeft aanvanke-lijk eenige onrust gewekt, doch daar het niveau van den prijs nog steeds een bevredigende winstmarge laat, is later een herstel ingetreden.

Te Berlijn is de berichtweek aangevangen met een lichte reactie, in verband met meldingen uit Parijs, welke een ongunstigen indruk hebben gemaakt, voor zoover betreft de regeling van de herstelverplichtingen. Geleidelijk echter is een lichte verbetering naar voren getreden, waarbij de vraag naar aandelen in brouwerijen op den voorgrond heeft gestaan, als gevolg van het voornemen om de voorgestelde verhooging van den bieraccijns te doen vervallen. Ook aandelen in kali-ondernemingen hebben een gunstige markt gehad. Deze tendenz heeft zich echter niet kunnen handhaven, omdat later vrees voor een verhooging van het bankdisconto is ontstaan.

Te Parijs is de stemming niet bepaald ongeanimeerd geworden, hoewel de omzetten tot kleinen omvang zijn teruggebracht. Vooral aandelen in petroleumondernemingen en in kopermaatschappijen hebben nogal onder verkoopdrang te lijden gehad. Dit betrof echter in hoofdzaak internationale fondsen; Fransche aandelen, aan den anderen kant, hebben goeden weerstand getoond. Vooral voor aandelen Citroën heeft groote vraag bestaan, waardoor een aanmerkelijke koersverheffing is ingetreden.

De markt te Londen heeft een bijzonder rustig verloop gehad. Nu de gang van zaken te New York wat kalmer is geworden, heeft men met grooter vertrouwen de toekomst tegemoet gezien. In verband hiermede waren beleggingsfondsen vrij opgewekt van toon, hetgeen sterker naar voren is getreden, toen de Bank van Engeland er in slaagde haar goudvoorraad aan te vullen.

Ten onzent is de markt nogal onregelmatig geweest. Voor *beleggingspapieren* is opnieuw aanbod ontstaan, nu de markt voor particulier disconto en voor prolongatie nog geen teekenen van verruiming te zien heeft gegeven. Over het algemeen heeft de beurs den invloed van de geldmarkt sterk gevoeld. Op de dagen, dat de notering voor prolongatie zich boven 6 pCt. heeft bevogen, kon men verkopen in de courante aandelen waarnemen, zoodra deze hogere notering tot stand dreigde te komen. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 103½, 103¾; 4½ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 99½, 99; 4½ pCt. Ned.-Indië 1926: 97½, 96½, 96; 5 pCt. Brazilië 1913 £ 20—100: 72, 72½; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 105½, 105¾.

De sterkste schommelingen zijn opgemerkt in de afdeling voor *industriële aandelen*. De aankondiging, dat Philips Gloeilampenfabrieken zullen overgaan tot uitgifte van nieuwe aandelen heeft een scherpe rijzing van de desbetreffende aandelen te voorschijn geroepen, welke gestimuleerd werd door de gunstig geachte voorwaarden van inschrijving. Weliswaar kon de hoogste koers niet behouden blijven, doch de ondergrond is opgewekt gebleven. Ook voor certificaten Margarine Unie en voor aandelen Calvé-Delft heeft goede vraag bestaan. Daarentegen is het koersverloop voor aandelen Maekubee bijzonder teleurstellend geweest. Omvangrijke verkopen zijn uitgevoerd, waardoor het fonds een gevoelige daling heeft ondergaan. Men heeft dit in verband gebracht met de resultaten van de British Enka, doch, getuige het schielijke, later ingetreden, herstel, is de conclusie getrokken, dat ook de contramine tot den achteruitgang van het koerspeil heeft medegewerkt. Amsterdamsche Droogdok Mij.: 218 (ex div. 9 pCt.), 200; Calvé-Delft: 155, 152; Hollandia Melkproducten: 134½, 129½; Int. Viscose: 81½, 80¾; Maekubee: 137½, 130¾; Margarine Unie: 286½, 393; Ned. Kabelfabriek: 489½, 495½; Ned. Kunstzijdefabr.: 380, 385; Philips Gloeilampenfabr. (Gem. bez. v. A.): 882, 911½; Ougrée Maribaye: 396, 391½; Separator: 157½, 159¾; Zweedsche Lucifer Mij.: 375, 386.

De *tabaksmarkt* is over het algemeen ongeanimeerd ge-

weest. De koersverliezen zijn het grootst geworden voor aandelen Deli Batavia en, tegen het einde der berichtsperiode, ook voor aandelen Senembah. De overige soorten hebben zich echter evenmin in vraag van eenige beteekenis kunnen verheugen. Arendsburg: 601, 614½; Besoeki Tabak Mij.: 518, 507; Deli Batavia: 463½, 444; Deli Mij.: 425, 419½; Ngoepit: 310; Oostkust: 173¾, 179; Senembah: 491½, 472½.

Dok de *rubbermarkt* was lusteloos, hetgeen in de koersen van vrijwel alle soorten uit deze rubriek tot uiting is gekomen. Voor de incurante fondsen was de belangstelling zoo gering, dat af en toe geen notering tot stand kon komen; het toch steeds geringe aanbod kon vaak geen plaatsing vinden. Amsterdam Rubber: 262½, 254½; Deli Batavia: 179½, 165; Hessa Rubber: 332 (ex div. ad 30 pCt.), 320; Indische Rubber: 280, 261½; Java Caoutchouc: 141, 145; Kali Telepak: 283½, 279; Kendeng Lemboe: 350½, 328; Majanglanden: 275, 277; Ned.-Ind. Rubber & Koffie: 260, 257½; Preanger Rubber: 115, 110; R'dam Tapanoeli: 108, 103; Serbadjadi: 210¼, 195½; Sumatra Caoutchouc: 162, 152½; Sumatra Rubber: 205½, 203; Ver. Ind. Cultuur Ond.: 151, 136; Intercontinental Rubber: 10¾, 10¼.

Ook de *suikermarkt* is, behoudens een enkele uitzondering, zooals Watoetoelis Poppoh en Javasche Cultuur, mat van toon gebleven. De berichten uit suikerkringen hebben nog niet op de mogelijkheid van eenige verbetering gewezen en hoewel de over het algemeen bevredigende dividenden van de Indische ondernemingen een zekeren steun hebben verschaft, heeft dit toch niet tot uitbreiding van de vraag kunnen leiden. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 162½, 164; H.V.A.: 638, 636; Javasche Cultuur Mij.: 369½, 381; Maron: 235½, 236; Ned.-Ind. Suiker Unie: 241½, 239½; Poerworedjo: 86½, 84¼; Sindanglaet: 407, 390; Tjepper: 735¼, 730; Watoetoelis Poppoh: 746, 772¼.

In *petroleumaandelen* zijn geen groote wijzigingen tot stand gekomen. Klaarblijkelijk neemt het publiek een afwachtende houding aan, nu nog niet vaststaat, hoe de ontwikkeling inzake de petroleumrestrictie zal worden. Tegen het einde van de berichtsperiode is de belangstelling voor aandelen Koninklijke wel iets grooter geweest, hetgeen gepaard is gegaan met een lichte stijging van den koers. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 378, 376¼; Kon. Ned. Petr. Mij.: 394¼, 395¼; Perlak Petr.: 194, 202; Poudava: 38, 40¼; Marland Oil: 41^{15/16}, 42^{20/32}.

De *scheepvaartmarkt* heeft voor de meeste soorten een lichtelijk dalende tendenz te zien gegeven. Een uitzondering moet worden gemaakt voor aandelen Holland-Amerika Lijn, doch de verbetering van den koers voor dit aandeel was slechts een gevolg van de reactie, welke tevoren was ontstaan in verband met het teleurstellende jaarverslag. Holland-Amerika Lijn: 71, 72; Java-China-Japan Lijn: 151, 148½; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 94¼, 95; Ned. Scheepvaart Unie: 221¼, 219; Nicvelt Goudriaan: 111¼, 113¼; Stoomv. Mij. Nederland: 204, 206¼.

Van *mijnbouwaandelen* hebben aandelen Algemeene Exploratie Maatschappij, eveneens in verband met het jaarverslag, zekere belangstelling ontmoet. Overigens is in deze afdeling ter beurze bijzonder weinig omgegaan. Alg. Exploratie Mij.: 217, 225; Billiton 1e Rubriek: 532; Boeton Mijnbouw Mij.: 240, 238; Müller & Co.'s Mijnbouw Mij.: 98½, 97½; Oost-Borneo: 103½, 100½; Redjang Lebong: 149, 148½; Singkep Tin Mij.: 294½, 297.

Bankaandelen waren iets lager, in overeenstemming met de tendenz voor beleggingsfondsen. Amsterdamsche Bank:

193¾, 190; Holl. B. v. Z.-Amerika: 83½, 82¾; Incasso Bank: 124; Koloniale Bank: 246, 244; Ned.-Ind. Handelsbank: 169½, 167; Ned. H. Mij. (C. v. A.): 187¼, 186¼; Robaver: 111½, 110¾; Twentsche Bank: 141, 140.

De *Amerikaansche markt* is opgewekt geweest; voor de meeste soorten is een stijging van de koersen ingetreden, vooral toen tegen het einde van de berichtsperiode New York in dezen het voorbeeld heeft gegeven. Anaconda Copper: 276½, 283; Cities Service: 593, 580 (ex div.); Studebaker: 81½, 83¼; U. S. Steel Corp.: 185½, 189^{4/16}; U. S. Leather: 24¾, 25¼; Atchison Topeca: 199, 198½; Baltimore & Ohio: 124, 125½; Erie: 71, 71¾; St. Louis & San Fransisco: 116¼, 115¼; Southern Pacific Cy.: 126, 125½; Union Pacific: 214, 213½; Wabash Railway: 67¼, 66¼.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

16 April 1929.

Op den eersten dag der afgelopen week was de tarwemarkt in Europa nog niet weder levendig en na de uitbreiding der zaken in de tweede helft der vorige week was de omzet van veel minder beteekenis. Zeer spoedig is daarin echter een belangrijke verandering ingetreden en reeds op denzelfden dag (8 April) vond in Noord-Amerika en wel speciaal in de Vereenigde Staten, een zeer sterke prijsstijging voor alle graansoorten plaats. Dit was bijna geheel het gevolg van de bijeenroeping van het Congres der Vereenigde Staten voor besprekingen omtrent den aan den landbouw te verleenen steun. Reeds enigen tijd was er sprake geweest van plannen in die richting van President Hoover, doch deze zouden slechts verbetering betreffen van het verkoop-systeem, transport-gelegenheden, etc. en een onmiddellijke verbetering der prijzen viel daaruit niet dadelijk te voorzien. Nu echter bleek het, dat ook weder de van vroeger bekende plannen omtrent stabilisatie der prijzen door middel van een daarvoor door de Amerikaansche Regeering beschikbaar gesteld fonds ter sprake zou komen en daar men rekening hield met het tot stand komen van zulk een organisatie, stegen de prijzen aan de termijnmarkt te Chicago dadelijk zeer aanzienlijk. Te Winnepeg werd het voorbeeld in eenigszins mindere mate gevolgd en ook in Europa hechtte men blijkbaar veel waarde aan de oorzaken van deze prijsstijging, want de vraag naar tarwe is ook op de gestegen Noord-Amerikaansche prijzen in vrijwel alle Europeesche invoerlanden sterk toegenomen. In Argentinië vond geen prijsverhoging plaats en zelfs zijn na enkele dagen de prijzen daar weder wat gedaald, toen ook in Amerika na de eerste willige stemming weder eenige reactie intrad. Het uitblijven van prijsverhoging aan de Argentijnsche termijnmarkten heeft er echter toe medegewerkt, dat bij den beteren Europeeschen kooplust zeer veel Platatarwe naar Europa verkocht is en evenals bij vorige gelegenheden heeft dus de Argentijnsche markt ook nu weder geprofiteerd van de vaste stemming in Noord-Amerika door aanzienlijke hoeveelheden naar Europa af te zetten. Overigens is ook veel Canadeesche tarwe in de afgelopen week naar Engeland en ook naar het vasteland verkocht, terwijl tevens Australische ladingen flinken kooplust ontmoetten en een belangrijk aantal daarvan vooral op de Engelsche markt, doch ook in Frankrijk plaatsing vond. Levendige zaken vonden in Antwerpen plaats en ook in Nederland werd een belangrijke omzet bereikt. Een groot gedeelte dier

INDUSTRIEELLE DISCONTO MAATSCHAPPIJ

AMSTERDAM

LONDEN

BERLIJN

PARIJS

KOPENHAGEN

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL / 25.000.000.—

VOLGESTORT GEPLAATST EN RESERVES / 12.900.000.—

Financiering van den afzet van industrieelle producten.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	7/13 April 1929	Sedert 1 Jan. 1929	Overeenk. tijdvak 1928	7/13 April 1929	Sedert 1 Jan. 1929	Overeenk. tijdvak 1928	1929	1928
Tarwe	56.003	475.144	622.761	6.342	46.196	20.376	521.340	643.137
Rogge	10.753	42.965	55.976	—	—	—	42.965	55.976
Boekweit	1.554	7.779	6.959	—	—	—	7.779	6.959
Maïs	15.762	221.866	327.075	650	62.826	76.576	284.692	403.651
Gerst	6.948	125.225	104.332	500	508	3.240	125.823	107.572
Haver	13.412	61.205	62.223	—	1.929	—	63.134	62.223
Lijnzaad	2.750	50.756	62.733	9.290	115.358	134.081	166.114	196.814
Lijnkoek	5.452	61.956	71.117	109	100	652	62.056	71.769
Tarwemeel	2.564	26.555	36.802	158	9.561	14.290	36.116	51.092
Andere meelsoorten	652	2.839	4.243	—	—	—	2.839	4.243

zaken was bestemd voor Duitsland, dat grootendeels Platatarwe kocht en waar de vraag behalve door de algemeen vaste stemming ook nog werd gesteund door het vooruitzicht, dat wegens het koude weder de Deutsche uitzaai van zomergraan aanzienlijk zal worden vertraagd. Na de groote zaken van de eerste dagen der week is later de vraag in Europa wat bekoeld en vooral in Engeland was op 12 en 13 April de omzet vrij wat kleiner geworden. De markt bleef echter vast en de verdere reactie te Chicago en Winnipeg, die velen verwacht hadden, bleef uit. Zelfs zijn aan die termijnmarkten de prijzen later weder vrij wat gestegen boven het op 8 April bereikte niveau en in afwachting van den juisten tekst van het op 15 April bij het Congres te Washington in te dienen steunontwerp, konden ook op dien datum de prijzen zich goed handhaven. Aan de termijnmarkten te Buenos Aires en Rosario was ook in de tweede helft der week de prijsstijging niet van eenige beteekenis. De verschepingen van Argentinië zijn deze week niet zeer groot geweest en ook de totale wereldverschepingen waren zeer matig, zoodat de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid tarwe weder vrij wat is afgenomen. De zeilende voorraad bedroeg op 13 April nog 8.4 miljoen quarters, hetgeen ongeveer 1 miljoen quarters minder is dan eenigen tijd geleden. Ook hiervan ondervond de markt steun en door deze verschillende aanleidingen tot een vaste stemming aan de tarwemarkt heeft het gunstige Noord-Amerikaansche maandbericht omtrent den stand van de nieuwe wintertarwe in de Vereenigde Staten zich slechts weinig als baisse-factor laten gelden. De stand van het gewas werd in dit maandbericht als gunstig beschreven en ook verdere berichten wijzen erop, dat de oogst er over het algemeen goed voorstaat. Vermelding verdient nog, dat eenige partijen tarwe, die te Antwerpen werden gekocht, naar Constantinopel zullen worden overgeladen en men denkt aan de mogelijkheid, dat Rusland de eindbestemming zal zijn. Daarmede zou dus een begin zijn gemaakt met de verwachte Russische inkoop van broodgraan, doch ook indien het ditmaal zoover nog niet gekomen is, blijft toch de kans bestaan, dat binnenkort die import een aanvang zal nemen. Dat ook het in ons vorige overzicht uitgesproken vermoeden, dat binnenkort Britsch-Indië wel weder tarwe zou gaan koopen, niet ongegrond was, blijkt wel uit de omstandigheid, dat deze week weder een lading Australische tarwe ter verloading in Juni/Juli naar Bombay is verkocht. Het slot op 15 April was aan de termijnmarkten te Chicago en Winnipeg nog 1½ a 2¼ dollarcent per 60 lbs. hooger dan op den 8sten, toen juist een verhooging van 2 a 3½ cent had plaats gevonden. De Argentijnsche termijnmarkten waren onveranderd tot 5 centavos per 100 KG. hooger.

Ook voor rogge zijn op 8 April de prijzen aan de termijnmarkt te Chicago sterk gestegen; na eenige fluctuaties vond aan het einde der week eenige verdere verhooging plaats. Slechts weinig zaken zijn tot de verhoogde prijzen in den loop der week in Noord-Amerikaansche rogge naar Duitsland tot stand gekomen, doch ten slotte werden daar toch eenige spoedige partijen veel gemakkelijker opgenomen en ook Platarogge vond in stijgende mate koopers. Rogge sloot te Chicago op 15 April ¼ a 1¼ dollarcent per 56 lbs. hooger dan een week tevoren, toen juist een verhooging van ruim 2 cent had plaats gevonden.

Voor maïs was Chicago deze week vast, doch de verschepingen van maïs uit Noord-Amerika naar Europa zijn zeer klein geweest. Er werden slechts 40.000 quarters afgeladen, die bijna geheel voor Nederland bestemd waren. De oorzaak voor de prijsverhoging te Chicago was dezelfde als voor tarwe, doch in Europa maakte die niet veel indruk, omdat in Argentinië weliswaar eveneens eenige prijsverhoging tot stand kwam, doch spoedige nieuwe Platamaïs dringend aangeboden bleef met niet veel prijsverhoging, terwijl men in dezen tijd van het jaar, met het oog

op het kwaliteitsrisico, liever geen maïs uit Noord-Amerika koopt. In Nederland was bovendien de markt voor Noord-Amerikaansche maïs nog altijd gedrukt, omdat de voorraden te Rotterdam nog steeds beneden het Amerikaansche peil werden aangeboden. Daarbij is de vraag hiervoor altijd nog niet zeer groot, evenmin trouwens als de Nederlandsche verbruiksvraag voor spoedige nieuwe Platamaïs. In overeenstemming echter met de markt in Argentinië en de ruimere mate, waarin nieuwe Platamaïs in stoomende en spoedig te beladen booten in verschillende landen koopers vindt, werden daarin ook in Nederland door importeurs flinke inkoopende gedaan. Ten slotte was op 15 en 16 April in Nederland ook de detailvraag beter. Intusschen betaalt men vooral te Antwerpen en ook in Noord-Duitsland hogere prijzen dan in Nederland en de premie voor spoedige Platamaïs boven latere posities is weder toegenomen. Voor Platamaïs op aflading gedurende den zomer zijn de prijzen in den loop der week nogal wat gestegen, doch althans in Nederland worden daarin zeer weinig zaken gedaan. De verschepingen van Argentinië zijn dan ook deze week groot geweest, terwijl de voorraden in de Argentijnsche havens nog weder zijn toegenomen als gevolg van den zeer vroegen maïs oogst. In Zuid-Afrika blijven de berichten omtrent den nieuwen oogst zeer goed en aan het einde der week was nieuwe Zuid-Afrikaansche maïs weder wat goedkoper te koop, zoodat daarin weder enkele zaken naar Europa konden worden gedaan. Na een nieuwe prijsverhoging te Chicago op 15 April sloot maïs daarop dien dag ongeveer 2 dollarcent per 56 lbs. hooger dan op den 8sten, op welken datum een prijsstijging van ruim 2 cent had plaats gevonden. De Argentijnsche termijnmarkten bleven onveranderd tot 5 centavos per 100 KG. hooger.

Gerst is in den loop der week geleidelijk vaster gelopen. Gedeeltelijk is dat het gevolg van het slinken der voorraden van Noord-Amerikaansche voergerst in de Europeesche havens, waardoor voor spoedige gerst uit de Vereenigde Staten en Canada de prijzen in Nederland en Duitsland weder meer en meer in overeenstemming kwamen met de Amerikaansche noteeringen. Ook nam de vraag eindelijk vrij sterk toe, doordat blijkbaar ook de verbruikers hunne voorraden hebben zien verminderen. Ten slotte werden naar Duitsland weder veel meer zaken in Canadeesche gerst gedaan, terwijl in Nederland op 15 April eindelijk weder flinke hoeveelheden gerst uit de Vereenigde Staten werden gekocht. In verband met den Duitschen tegenzin in deze gerstsoort wordt zij nog steeds aanzienlijk goedkoper dan de Canadeesche gerst verhandeld. Ook Platagerst ontmoet den laatsten tijd in Duitsland veel meer belangstelling met een flinken omzet in stoomende partijen. Ook in Noord-Afrikaansche gerst zijn de zaken weder in vollen gang en te Antwerpen worden daarin geregeld zaken gedaan, gedeeltelijk met Nederland en Duitsland als eindbestemming. Dat den laatsten tijd slechts zeer weinig gerst uit Noord-Amerika naar Nederland is verscheept heeft hier tot de betere stemming der gerstmarkt bijgedragen. Aan de termijnmarkt te Winnipeg is gerst in den loop der week 1 a 1½ dollarcent per 48 lbs. in prijs gestegen.

Ook haver is aan het einde der week vaster gelopen met goede vraag in Duitsland naar Platahaver, waarvoor in stoomende booten en op spoedige aflading aanzienlijk hogere prijzen werden betaald. In Noord-Amerika zijn de prijzen voor haver in den loop der week nog al wat gestegen, hetgeen echter den omzet in Canadeesche haver naar Europa weder heeft doen verminderen.

SUIKER.

De toestand op de verschillende suikermarkten is nog steeds dezelfde. Wel verbeterde de toon in den loop dezer week eenigszins, doordat Amerikaansche en Engelsche Raf-

finadeurs ietwat meer belangstelling voor het artikel toonden.

In Amerika was de prijs voor ruwruiker 1½ d.c. c. & fr. New York (op basis van Cubasuiker) en een fractie hooger. Op de termijnmarkt verbeterden de noteringen geleidelijk en sloten als volgt: Mei 1.96; Juli 2.07; Sept. 2.12; Dec. 2.17, en Maart 2.21, terwijl de laatste notering voor Sp. Centr. 3.74 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 95.000 tons, de versmeltingen 73.000 tons tegen 61.000 tons in 1928 en de voorraden 440.000 tons tegen 403.000 tons.

Wat betreft de mogelijke verhooging der rechten op suiker, zoo zijn de meeningen nogal uiteenlopend. Volgens een niet-officieel persbericht zou een Regeeringscomité van advies een verhoging voorstellen van 3 d.c. per lb. (resp. 2.40 d.c. voor Cubasuiker).

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1929 Ton	1928 Ton	1927 Ton
Cubaansche prod. tot 7 April	4.200.000	3.550.000	3.859.000
Consumptie	26.835	21.932	40.000
Weekontv. afscheepavens...	185.431	158.827	187.744
Totaal sedert 1 Jan.	2.857.457	2.241.290	2.597.510
Weekexport	135.720	114.915	112.440
Totale export sedert 1 Jan. ...	1.524.639	1.014.212	1.210.609
Voorraad afscheepavens.....	1.345.590	1.244.268	1.399.217
Voorraad Binnenland	1.302.936	1.286.778	1.222.940
Werkende fabrieken	141	111	134

F. O. Licht kan, zooals reeds verleden week werd bericht, nog geen betrouwbare eerste raming geven betreffende den Europeeschen bietuitzaai, doch publiceert toch reeds eenig commentaar in vergelijking met het areaal van oogst 1928/29:

	Areaal 1928/29 H.A.	Voor 1929/30
Duitschland ..	430.521	Wellicht kleine vermeerdering
Tsjecho-Slowak.	250.475	Geraamde vermeerdering tusschen 5 en 10 %
Oostenrijk	27.836	Eene waarschijnlijke vermeerdering van 5—7 %
Hongarije	65.503	Grootere oppervlakte mogelijk.
Frankrijk	242.370	Misschien eene vermeerdering van 3 tot 4 %
België.....	63.217	Toestand geheel onzeker.
Nederland	65.255	Zekere vermindering van het biet-areaal. Schattingen 10—30 %
Denemarken ..	41.200	Geraamde vermind. van 10-20 %
Zweden	42.623	Verwachte vermind. van ca. 40 %
Polen	220.512	Geraamde vermeer. van 10-20 %

Italië	112.000	Areaal ongeveer 120.000 H.A.
Spanje	75.000	Raming nog geheel onmogelijk.
Danzig	7.773	Waarschijnlijk onveranderd.
Joego-Slavië ..	61.500	Onmogelijk op'toegenbl. teramen
Roemenië	50.000	Vermind. verw. in enkele streken.
Bulgarije	17.000	Waarschijnlijk zelfde areaal.
Zwitserland ..	1.600	"
Groot Britt. ..	71.200	Hoogstwaarschijnlijk areaal van ca. 92.000 H.A.
Ierland	6.070	Groote vermindering verwacht.
Finland	2.800	Geen belangr. verandering verwacht.
Litauen	2.000	"
Turkije	3.500	Ongeveer 4.700 H.A.

Europa zonder Rusland	1.859.955	Overeenkomstig bovenstaande bijzonderheden is eene kleine vermeerdering waarschijnlijk.
Rusland	759.000	Landbouwkringen rekenen op 839.000 H.A.

Eurp. incl. Rusl. 2.618.955

In Engeland verbeterden de noteringen op de termijnmarkt deze week tusschen 1½ en 2¼ d. De laatste noteringen op de ruwruikermarkt waren als volgt: Mei Sh. 8/5¼; Aug. Sh. 8/11¼; Sept. Sh. 9/-; Dec. Sh. 9/5¼; Mrt. Sh. 9/8¼.

Er werd deze week weder een partij van 6500 tons Granulated naar Britsch-Indië verkocht tot Sh. 12/- cif.

De Board of Trade Statistiek over Maart wordt met de volgende cijfers bekend gemaakt:

	Mrt. '29	Mrt. '28	J./M. '29	J./M. '28
	Tons	Tons	Tons	Tons
Import Ruwruiker ..	142.233	101.584	533.263	376.528
„ Geraffineerd ..	5.488	32.298	11.861	77.823
Totaal....	147.721	133.882	545.124	454.351
Voorr. Binnl. bietsuik.	37.450	25.450	—	—
Voorraad in entrepôt	271.400	286.100	—	—
Tot. „Duty Paid” suiker	147.938	120.662	463.735	352.538
Totale export	11.304	8.427	21.884	17.585

Op Java verkochten de V.I.S.P. de afgelopen week verdere 15.000 tons Hoofdsuiker uit oogst 1929 tot f 11.50 per 100 KG. Op de tweedehandsmarkt liepen de noteringen voor ready suiker tusschen f 7/8 en f 1.— terug en voor verdere levering ongeveer f 3/4 a f 1/2. De laatste noteringen waren:

Sup. ready f 15.—; Hoofdsuiker ready f 12.75; Sup. Mei f 14.125; Sup. Juni (N. O.) 12.87½; Sup. Juli f 12.75. Hier te lande was de markt de afgelopen week kalm doch prijshoudend gestemd, zonder veel prijsfluctuatie. In tegenstelling met het buitenland bleven prijzen hier de

STATISTISCH OVERZICHT

Jaargemidd.	TARWE Hard Winter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No. 2) loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer No. 2) loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Continn. Crude 33 t/m 33.90 Bé s.g. per barrel		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	10,80	100,0	\$	100,0	Sh.	100,0	£	100,0
1926	15,91	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	197,75	83,4	360,50	77,9	17,90	165,74	1,89	112,5	86/6	118,5	58,1/-	93,5
1927	15,22 ⁸	88,5	12,50	95,6	165,00	71,3	222,25	94,2	362,50	78,4	13,35	123,7	1,75	104,2	85/6	117,3	55,7/-	89,2
Januari	15,22 ⁸	88,5	13,05	99,8	167,00	72,1	230,00	97,5	373,75	80,8	12,10	112,0	1,70	101,2	83/6	114,4	54,16/-	88,3
Februari	15,05	87,5	12,70	97,1	164,50	71,1	219,25	92,9	354,75	76,7	11,25	104,2	1,26	75,0	81/-	111,0	55,17/-	89,9
Maart	14,80	86,0	12,82 ⁵	98,1	173,00	74,8	237,50	100,6	351,50	76,0	11,00	101,9	1,22	72,6	80/-	109,6	55,2/6	88,8
April	15,75	91,6	13,57 ⁵	103,8	172,75	74,6	258,25	109,4	373,75	80,6	10,95	101,4	1,22	72,6	74/-	101,4	54,14/-	87,2
Mei	15,60	90,7	13,20	101,0	175,25	75,8	245,00	104,2	372,75	80,6	11,00	101,9	1,22	72,6	70/-	95,9	54,2/6	87,2
Juni	15,10	87,8	12,05	92,2	171,50	74,1	235,75	99,9	367,75	79,5	11,10	102,8	1,22	72,6	70/-	95,9	53,19/-	86,9
Juli	14,87 ⁵	86,5	11,45	87,6	178,50	77,1	252,50	107,0	368,25	79,6	11,05	102,3	1,22	72,6	69/-	94,5	55,5/6	89,0
Augustus	14,70	85,5	12,15	92,9	179,50	77,5	233,25	98,8	369,50	79,9	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	54,13/-	88,0
September	13,72 ⁸	79,8	11,45	87,6	178,75	77,2	230,50	97,7	359,00	77,6	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	55,5/-	89,0
October	13,45	78,2	12,12 ⁵	92,7	184,75	79,8	233,25	98,8	349,75	75,6	10,65	98,6	1,22	72,6	65/-	89,0	59,1/-	95,1
November	13,40	77,9	12,57 ⁵	96,2	201,00	86,8	246,25	104,3	348,25	75,3	10,60	98,1	1,22	72,6	65/-	89,0	60,2/-	96,8
December	13,50	78,5	12,70	97,1	207,50	89,6	247,75	105,0	361,00	78,0	10,30	95,4	1,22	72,6	65/-	89,0	62,-/-	99,9
Januari 1928	13,80	80,2	12,87 ⁵	98,5	226,50	97,8	243,75	103,3	361,00	78,0	10,00	92,6	1,21	72,0	65/-	89,0	61,32/-	98,2
Februari	14,60	84,9	14,00	107,1	240,75	104,0	255,75	108,4	350,75	75,8	9,95	92,1	1,19	70,8	65/6	89,7	61,14/-	99,6
Maart	15,30	88,9	14,97 ⁵	114,5	239,50	103,5	261,00	110,6	358,25	77,5	10,05	93,1	1,19	70,8	66/-	90,4	61,14/6	99,4
April	15,30	88,9	15,17 ⁵	118,4	238,50	103,0	260,75	110,5	372,00	80,4	10,60	98,1	1,19	70,8	66/-	90,4	62,15/-	101,1
Mei	14,37 ⁵	83,6	14,27 ⁵	109,2	234,00	101,0	252,50	107,0	365,25	79,0	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	63,17/-	102,9
Juni	14,25	82,8	13,07 ⁵	100,0	246,75	106,6	241,00	102,1	359,75	77,8	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	62,18/-	101,3
Juli	12,00	69,8	12,62 ⁵	96,6	214,75	92,8	226,75	96,1	350,75	75,8	10,05	93,1	1,21	72,0	66/-	90,4	62,10/6	100,7
Augustus	11,65	67,7	11,57 ⁵	88,5	198,75	85,9	198,25	84,0	350,75	75,8	10,00	92,6	1,21	72,0	66/-	90,4	63,8/-	102,1
September	12,27 ⁵	71,4	12,27	93,8	218,50	94,4	185,50	80,3	366,00	79,1	9,95	92,1	1,19	70,8	66/-	90,4	65,12/-	105,7
October	12,32 ⁵	71,7	12,07 ⁵	92,4	227,25	98,2	185,50	78,6	386,25	83,5	10,20	94,4	1,18	70,2	66/-	90,4	67,18/-	109,4
November	12,30	71,5	11,90	91,0	220,25	95,1	180,50	76,5	373,75	80,8	10,10	93,5	1,18	70,2	66/-	90,4	70,3/-	113,0
December	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	10,10	93,5	1,16	69,0	66/-	90,4	75,10/6	121,7
Januari 1929	12,72 ⁵	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	12,90	119,4	1,11	66,1	66/6	91,1	78,-/6	125,7
Februari	12,65	73,5	12,62 ⁵	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	12,00	111,1	1,11	66,1	67/-	91,8	89,8/-	144,0
Maart	12,60	73,3	11,90	91,0	222,00	95,9	181,00	76,7	361,00	78,0	11,45	103,3	1,11	66,1	67/-	91,8	95,7/6	153,6
April	12,30	71,5	11,60	88,1	218,00	94,1	181,00	76,7	368,00	79,6	10,95	101,4	1,11	66,1	67/-	91,8	88,2/6	142,0
Mei	12,50	72,7	11,90	91,0	218,00	94,1	190,00	80,5	380,00	82,2	10,95	101,4	1,11	66,1	68/6	93,8	77,10/-	124,8

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) = Western vóór de invoering van Manitoba No. 3. + Zuid-Russische.

geheele week op hetzelfde niveau. De slotnoteeringen waren als volgt: Mei f 13.— à f 13¼; Aug. f 13¼ à f 13½; Dec. f 13½ à f 13¾ en Mrt. f 13¾ à f 14¼. De omzet bedroeg deze week 5100 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 10 April 1929.

De Amerikaansche katoenmarkt heeft een flauwen tijd doorgemaakt tot verleden Maandag, toen ten gevolge van de onzekere weerberichten en speculatieve actie er een vastere toon heerschte. Gisteren was Liverpool eveneens vaster en aan het slot stegen loopende maandnoteeringen 25 punten sedert de opening. New York sloot gisteren van 12 tot 23 punten hooger, terwijl Liverpool vandaag vast van 1 punt lager tot 2 punten hooger opent. Het is wel merkwaardig, dat sedert begin Maart prijzen voor Mid-American spot zich tusschen 10.75 d. tot 11.14 d. hebben bewogen. Egyptische katoen is eveneens flauwer dan een week geleden, terwijl hiernaar ook weinig vraag bestond. Men kan wel zeggen, dat tot gisteren op de markt weinig omging sinds de heropening na de Paaschdagen. Er wordt meer aandacht geschonken aan de houding van de boeren, wat het planten betreft en de vooruitzichten van een grotere „acreage” voor den volgenden oogst, hetgeen zich in de operaties van speculanten weerspiegelt.

Aan de Amerikaansche garenmarkt ontbreekt alle kracht en er bestaat weinig vraag, zoowel naar grove als medio nummers twist en weft. Ook voor ringtwist bestaat weinig belangstelling en inkoopten bepalen zich tot de onmiddellijke behoefte. De vraag voor export, zoowel voor enkele als getwijnde garens, is slechts gering. In Egyptische soorten worden spinners door de Federatie geadviseerd om nog een maand kort te werken. Hieruit blijkt wel, dat de productie met korteren werktijd den toestand nog niet voldoende geëffend heeft om langere uren te garanderen. De kortere werktijd heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen om de voorraden te verminderen, doch verkoopers vinden het klaarblijkelijk moeilijk hun productie in diverse soorten te verkopen. De vraag van gisteren was alleen voor kleine en dringende partijen en de flauwere stemming van katoen kan er toe hebben bijgedragen deze condities te veroorzaken. Ook in getwijnde garens gaat weinig om en de verkregen prijzen zijn verre van voldoende; desniettegenstaande zijn in de fijnere nummers van 100/2 tot 120/2 enkele doubleurs momenteel vrij goed bezet.

De doekmarkt geeft den toon van de garenmarkt, als boven omschreven, weer. Prijzen zijn vast en het blijft te bezien, of de vastere stemming van het ruwe materiaal meer vraag zal brengen. Wat Indië betreft, stelt Calcutta het meeste teleur; daar staat tegenover, dat enkele posten

voor andere markten geboekt zijn, hoewel het totaal hiervan niet belangrijk is, hetgeen wel bewijst, dat er vraag naar goederen bestaat. China is voor zijn voorjaarshandel nog niet begonnen te koopen, doch er zijn aanvellingen, dat men belang begint te stellen en dat men binnen afzienbaren tijd tot koopen zal overgaan, indien er niets in den weg komt. Intusschen kan de markt uitsluitend als „Slow” beschreven worden met onveranderde prijzen, terwijl er geen punt is, dat speciaal op den voorgrond treedt.

Liverpoolnoteeringen Oost. koersen 2 Apr. 9 Apr
3 Apr. 10 Apr. T.T. op Br.-Indië 1/5 1/5 1/5
F.G.F. Sakellaridis 19,25 18,90 T.T. op Hongkong 1/11 1/11 1/11
G.F. No. 1 Oomra 7,15 7,10 T.T. op Shanghai 2/6 2/6

KOFFIE.

Sedert het vorig bericht kwam in den toestand van de koffiemarkt over het algemeen slechts weinig verandering. De vraagprijzen van Brazilië waren eer iets vaster dan in den loop van de vorige week het geval is geweest en ten slotte zijn zij voor Santos ongeveer -/6 à 1/- en voor Rio 1/- per cwt. hooger dan een week geleden. Ook Nederlandsch-Indië is met ongewasschen Robusta hooger. Op de belangrijke verlaging van verleden week volgde ditmaal, althans voor Palembang Robusta, weder een stijging van ongeveer 1 ct., terwijl de andere ongewasschen soorten ongeveer ½ ct. hooger zijn.

Aan de termijnmarkt waren de fluctuaties slechts van zeer geringe beteekenis en bij het opmaken van dit overzicht zijn de noteeringen te Rotterdam voor de dichtbijzijnde maanden ½ à ¼ en voor de verder verwijderde maanden ¾ ct. hooger dan in het vorige overzicht vermeld.

De loco-markt was stil en de afzet beperkte zich geheel tot zaken, noodig ter voorziening in directe behoefte. De officieele noteeringen bleven onveranderd 65 ct. per ½ KG. voor Superior Santos en 54 ct. voor Robusta.

Volgens uit Brazilië ontvangen telegram bedroegen de voorraden, in de pakhuizen en de spoorwegstations in het binnenland van Sao Paulo en Minas Geraes teruggehouden, op 30 Maart 10.403.000 balen tegen 11.522.000 balen op 28 Februari, hetgeen een vermindering beteekent van 1.119.000 balen. Hoe de vermindering ditmaal zoo buitengewoon groot kan zijn geweest, is een raadsel, waarvan de oplossing voorsnog den niet-ingewijden onmogelijk is. Volgens de officieele Braziliaansche opgaven namelijk zijn in de maand Maart uit de binnenlandsche pakhuizen naar de afscheephaven van Santos doorgelaten 852.000 balen, zodat, wanneer uit de plantages niets meer in Maart naar de binnenlandsche pakhuizen is verzonden, de voorraad in die pakhuizen had moeten verminderd zijn met hetzelfde cijfer. Hoe het nu echter mogelijk is, dat de binnenlandsche voorraad in Maart verminderd is met nog 267.000 balen

(AN GROOTHANDELSPRIJZEN)

TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN for Middling locoprijzen New York; per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Col- onial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		RUBBER ⁴⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.		THEE Afl. N.-I. thee v. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ KG.		Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat., herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100		Indexcijfer van The Economist, herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100	
£	%	§ cts.	%	pence	%	pence	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	100,0	%	100,0	%
261.17-	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	100,0		100,0	
290.17/6	111,1	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	93,2		103,8	
299.13/6	114,4	13,45	57,5	45,00	81,8	25,25	85,6	1/7,375	54,4	22,00	117,3	50	81,5	71	84,0	93,5		98,6	
309.8/6	118,2	14,15	60,6	46,25	84,1	26,00	88,1	1/7,125	53,7	21,125	112,7	48,75	79,4	71,25	84,3	94,2		100,7	
312.15/-	119,4	14,25	61,3	47,75	86,8	26,50	89,8	1/8,25	56,8	20,625	110,0	48	78,2	70	82,8	92,9		99,0	
304.1/-	116,1	14,75	63,4	47,50	86,4	26,25	89,0	1/7,875	55,8	20,25	108,0	48	78,2	72,25	85,5	92,3		98,4	
295.12/-	112,9	16,15	69,5	47,00	85,5	26,00	88,1	1/7,75	55,4	20,25	108,0	47	76,6	86,5	102,4	93,5		100,1	
296.9/6	113,2	16,85	72,7	47,25	85,9	26,00	88,1	1/6	50,5	18,375	98,0	47	76,6	81,25	96,2	96,1		100,5	
289.15/6	110,7	17,90	77,0	48,50	88,2	26,50	89,8	1/4,75	47,0	18,625	99,3	47	76,6	84	99,4	97,4		100,5	
292 -/6	111,5	19,70	84,7	48,50	88,2	26,50	89,8	1/5,25	40,8	18,50	98,7	45,375	73,9	—	—	96,1		102,2	
287.12/6	109,8	22,05	94,4	50,00	90,9	26,50	89,8	1/4,25	45,6	17,875	95,3	44,25	72,1	94,5	111,8	96,8		101,3	
264.2/6	100,9	20,65	88,8	50,25	91,4	26,75	90,7	1/4,375	46,0	16,875	90,0	45,25	73,7	93	110,1	96,8		100,3	
264.4/6	100,9	20,25	87,1	52,25	95,0	28,50	96,6	1/6,5	51,9	17,25	92,0	46	74,9	96	113,6	97,4		99,4	
266.13/6	101,8	19,70	84,7	51,50	93,6	28,75	97,3	1/7,75	55,4	17,875	95,3	46	74,9	89,25	105,6	97,4		99,0	
255.1/-	97,4	19,25	82,8	53,00	96,4	29,75	100,8	1/7,25	54,0	17,375	92,7	46	74,9	84,5	100,0	98,7		97,6	
233.10/6	89,2	18,35	78,9	54,75	99,5	31,75	107,6	1/3,75	44,2	16,75	89,3	46	74,9	79,5	94,1	96,8		98,4	
233.17/6	89,3	19,35	83,2	55,00	100,0	33,25	112,5	1/0,75	35,8	16,875	90,0	47	76,6	79	93,5	98,1		99,6	
234.6/-	89,5	20,65	88,8	54,50	99,1	33,00	111,9	-/9,375	26,3	16,875	90,0	47	76,6	74,25	87,9	98,7		101,4	
230.13/-	88,1	21,55	92,7	54,25	98,6	32,25	109,3	-/9	25,3	16,625	88,7	48,25	78,6	78,25	92,6	98,1		101,3	
218.8/6	83,4	21,35	91,8	55,50	100,9	31,75	107,6	-/9,25	26,0	15,75	84,0	49	79,8	73,25	86,7	98,7		99,5	
211.19/-	80,9	21,75	93,5	53,00	96,4	31,25	105,9	-/9,25	26,0	15,50	82,7	49,875	81,3	71,25	84,3	95,5		97,7	
211.18/-	80,9	19,30	83,0	51,75	94,1	30,00	101,7	-/9,25	26,0	16,00	85,3	51,875	84,5	67,75	80,1	92,9		96,6	
214.7/6	81,9	18,55	79,8	47,00	85,5	29,00	98,3	-/8,5	23,9	15,875	84,7	52,75	86,0	70,25	83,1	93,5		95,7	
221.19/-	84,8	19,45	83,7	46,25	84,1	27,25	92,4	-/8,8	24,7	14,625	78,0	53	86,4	73	86,4	94,2		95,8	
232.10/6	88,8	19,90	85,6	47,25	85,9	27,50	93,2	-/8,625	24,2	14,00	74,7	53	86,4	75,75	89,6	95,5		96,3	
228.8/-	87,2	20,45	88,0	46,25	84,1	23,00	94,9	-/8,5	23,9	13,925	74,3	51,75	84,3	76,5	90,5	95,5			
222.7/6	84,9	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	-/9,875	27,9	13,775	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	94,2			
222.11/-	85,0	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	1/-	33,7	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	94,2			
221.0/6	84,4	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	94,8			
219.12/6	83,8	20,95	90,1	43,75 ⁵⁾	79,5 ⁵⁾	27,50 ⁵⁾	93,2 ⁵⁾	-/11,25	31,6	13,75	73,3	54	88,0	—	—	—			
216.5/-	82,6	20,65 ⁶⁾	88,8 ⁶⁾	43,25 ⁶⁾	78,6 ⁶⁾	27,25 ⁶⁾	92,4 ⁶⁾	-/11	30,9	13,625	72,7	54	88,0	74,25 ⁹⁾	87,9 ⁹⁾	—			
203.7/6	77,7	20,70 ⁷⁾	89,0 ⁷⁾	—	—	—	—	-/10,75	30,2	13,50	72,0	54	88,0	—	—	—			

de huidige officieele noteeringswijze (Jan. 1928). ³⁾ = Malting vóór de invoering van de huidige offic. noteeringswijze (Jan. 1928). ⁴⁾ Jaar- en maandgemiddelden afgerond op 1/8 pence. ⁵⁾ 1 April ⁶⁾ 5 April. ⁷⁾ 12 April. ⁸⁾ 4 April. ⁹⁾ 11 April.

meer dan gedurende die maand naar Santos zijn doorgezonden, is voor het oogenblik niet te verklaren. Waar niet mag worden aangenomen, dat het Instituut tot Permanente Verdediging van de Koffie de statistiek op zóó grove en in het oog loopende wijze met bijbedoeling zal hebben vervalscht, blijft, zoo lang geen andere oorzaak bekend wordt, niets anders over dan aan te nemen, dat een hertelling der binnenlandsche voorraden heeft plaats gehad en dat daarbij gebleken is, dat tengevolge van vroegere onjuiste opgaven die voorraden ten slotte minstens ongeveer 300.000 balen te hoog in de statistiek voorkwamen, welk abus die bij deze gelegenheid is hersteld. Interessant blijft het geval intusschen wel en een officieele opheldering zou zeker niet overbodig zijn, te meer daar het bekend is, dat het Instituut pogingen aanwendt om op 1 Juli den nieuwen oogst in te gaan met een zooveel mogelijk verminderden binnenlandschen voorraad. Met dit doel is reeds eenige weken geleden bepaald, dat vóór 1 Juli geen koffie meer uit de plantages naar de binnenlandsche pakhuizen mag worden verzonden.

Van particuliere zijde werd bericht ontvangen, dat de loopende oogst van Nicaragua voor dit jaar geraamd wordt op 330 tot 340 quintalen en dat de vooruitzichten voor den volgende oogst normaal zijn.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 103/- a 105/6 per cwt. en van dito Prime ongeveer 106/- a 108/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 78/3 a 79/6.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, April-verscheping, 43 ct.; Palembang Robusta, Mei-verscheping, 42½ ct.; Benkoelen Robusta, April-verscheping, 43½ ct.; Benkoelen Robusta, Mei-verscheping, 43 ct.; Mandheling Robusta, April/Mei-verscheping, 45¼ ct., alles per ½ KG., cif., uitgeleverd gewicht, 1 pCt. contant.

De slot-noteeringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mei	Sept.	Dec.	Maart
15 April	\$ 15,94	\$ 14,70	\$ 14,33	\$ 13,90
8 "	" 15,80	" 14,50	" 14,12	" 13,74
2 "	" 15,94	" 14,53	" 14,15	" 13,75
25 Maart	" 15,94	" 14,50	" 14,15	" 13,76

Rotterdam, 16 April 1929.

THEE.

In de Amsterdamsche theeveiling van Donderdag jl. bestond de directe aanvoer uit ruim 16.000 kisten Nederlandsch-Indische thee.

De veiling verliep niet bijster vlot, doch de stemming was vast, behalve voor de goedkoopere Pecco's, die eenigszins onregelmatig liepen. Vooral voor de gruis-theeën bestond goede belangstelling met hogere prijzen.

Blijkbaar was er vraag van Engelsche zijde, hetgeen het beste doet hopen van de op heden in Londen uitgesproken begrootingsrede, waarin het zittende conservatieve Kabinet misschien een verlaging aankondigt der invoerrechten op thee, hetgeen mogelijk het reeds hooge thee-verbruik in Engeland (ca. 9 lbs. per hoofd) nog meer zal doen stijgen.

De totale middenprijs bedroeg 74¼ cts. of 1 ct. boven dien der vorige veiling. Voor de Java-thee afzonderlijk steeg de middenprijs van 72¼ tot 74 cts., daarentegen daalde die voor de Sumatra-thee een kleinigheid t.w. van 75½ cts. tot 75¼ cts.

Het binnenland kocht vrij groote hoeveelheden. Importeurs waren niet altijd tot afgeven bereid, zoodat aanvankelijk veel, doch per saldo ca. 2.000 kisten onverkocht bleven.

Voor de volgende veiling op 25 April a.s. zijn ongeveer 13.000 kisten aangeslagen.

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. Opnieuw valt een teleurstellende week te rapporteeren; bevrachters bleven onverschillig voor scheepsruimte tengevolge van de positie der graanmarkt.

Van St. John is een geringe vraag voor Aprilverscheping naar de Middellandsche Zee tegen de onveranderde vracht van \$ 0,17½, doch van de Northern Range is geenerlei definitieve belangstelling in scheepsruimte.

De vroege heropening van de scheepvaart (die tegen den 20sten verwacht wordt) heeft geen grotere vraag naar scheepsruimte van de St. Lawrence tengevolge. Eenige groote booten werden bevracht van Montreal optie Québec naar Antwerpen of Rotterdam per 10/24 Mei tegen \$ 0,13 voor zwaar graan. Naar de Middellandsche Zee is

een matige vraag. groote Italiaansche booten zijn afgesloten voor April tegen \$ 0,18 excl. Spanje, optie Spanje ½ ct. extra en naar de Middellandsche Zee (niet ten Oosten van Italië) op basis van \$ 0,17½, optie Huelva/Barcelona range \$ 0,18 voor Juni, Juli en Augustus.

Suiker van West-Indië. Niettegenstaande de markt vrij lusteloos was, is er weinig of geen verandering te rapporteeren in de vrachtcijfers. Van Cuba is tonnage van 6500 ton afgesloten naar U.K./Continent tegen 18/6 voor April/Mei, terwijl een boot van 5300 ton per eerste helft Mei, dit cijfer naar Antwerpen kon bedingen, met de optie Hull of Nantes tegen 19/6. Naar Nantes direct werd een 4500 tonner bevracht per tweede helft April tegen 20/- en naar Marseille een boot van 7000 ton per April/Mei tegen 19/6, terwijl voor Gothenburg een 6500 tonner werd afgesloten voor denzelfden verschepingstermijn tegen 20/6. Van San Domingo werd een kleine boot bevracht van 3500 ton naar U.K./Continent per Mei tegen 20/9.

Graan van de Noord-Pacific. De eenige vraag naar tonnage was van Portland of Puget Sound naar U.K./Continent tegen 30/- voor verscheping in Mei, tegen welk cijfer een boot van 7400 ton in het begin van de week werd bevracht, met de optie Vancouver laden tegen 29/-. Sedertdien heeft een 7200 tons stoomschip 29/3 geaccepteerd, optie Vancouver 28/-, 29 April/15 Mei verscheping.

Graan van La Plata. Deze markt was opnieuw buitengewoon levendig; de vrachten konden zich handhaven en in sommige gevallen heeft een kleine stijging plaats gevonden. Prompte tonnage van 5500 ton is afgesloten van de Bovenrivier naar U.K./Cont. tegen 25/6; April-Mei tegen 24/6; en dezelfde vracht voor Mei. Groote booten van ca. 7000 ton zijn ook afgesloten van de Bovenrivier naar U.K./Cont. tegen 25/- met April canceling 24/6 voor Mei. Van Buenos Aires naar Antwerpen werd voor een prompte boot van 6700 ton 22/6 betaald. Van Bahia Blanca was een goede vraag naar tonnage van 8 a 9000 tons. Voor Mei werd tegen 21/6 afgesloten naar Antwerpen of Rotterdam en een prompte boot kon 23/- bedingen. Van de Bovenrivier naar Genua werd een groote Aprilboot voor 26/- opgenomen en voor Mei-Juni een 6800 tonner tegen 24/6 naar de Middellandsche Zee. Een handige boot kon van de Bovenrivier naar de Adriatische Zee 29/- bedingen.

Salpeter van de Westkust. Over het algemeen bleven bevrachters geen belangstelling toonen. Slechts eenige prompte kleine partijen werden afgesloten naar de Duinkerken/Hamburg Range tegen het onveranderde cijfer van 20/- en een kleine partij naar Antwerpen, Rotterdam, Hamburg tegen 19/6, eveneens voor prompte verscheping. Naar de Vereenigde Staten was weinig belangstelling.

Burmah. De vraag naar tonnage is nog steeds beperkt. Slechts twee booten werden afgesloten met canceling begin Mei en wel de eene naar Hamburg/Antwerpen Range tegen 25/6 en de andere naar Gdynia tegen 26/6.

Donau en Zwarte Zee. Van den Donau is nog niets te doen, terwijl van de Zw. Zee nog steeds tonnage kan worden opgenomen voor Meiverscheping tegen 13/- naar het Continent, 13/6 U.K./Cont., 14/6 Skandinavie. Voor graan met de optie koeken tegen 1/6 extra.

Middellandsche Zee. Deze markt was tamelijk levendig. Vrij veel ertsbevrachtingen kwamen tot stand, o.m.: Algiers-Middlesbrough 7/-, Rotterdam 5/-, Port Breira-Rotterdam 5/-, Valencia-Glasgow 7/3, Stratoni-Danzig 7/3, Morphou Bay-Middlesbrough 11/6. Ook werd een lading gesloten van Honaine tot Baltimore tegen 10/-.

Phosphaat is onveranderd, de vracht Sfax-Fransche Atl. havens bleef op ong. 5/6. Een kleine boot werd genomen van Sfax naar Ipswich tegen 9/6.

Alexandrië noteert nog steeds 9/6 per 60 Kubieke voet naar Hull voor groote booten en 11/- voor middelmatige grootte naar andere Britsche havens.

Noord-Spanje. Van Noord-Spanje zijn de vrachten iets vaster en verschillende booten werden bevracht van Bilbao naar Rotterdam tegen 5/10½. Verdere afsluitingen betroffen: Bilbao-Cardiff 6/3, Ardrossan 7/3, Tyne Dock 6/-, Salta Caballo-New Port 6/9, Grangemouth 7/- en Vivero-Rotterdam 5/10½.

Kolen van U.K. In het begin van de week waren de vrachten naar Zuid-Amerika iets vaster. Sedert dien zijn de vrachten weer iets teruggevallen. Naar de Middellandsche Zee is evenwel iets meer verbetering te constateeren, zoolwel wat de vracht betreft als het aantal gedane afsluitingen. Bevracht werden onder meer van Zuid-Wales: Rouaan 5/-, Lissabon 8/6, Algiers 10/-, Barcelona 13/-, Marseille 9/9, Malta 10/6, Piraeus 11/9, Port-Said 11/7½, Alexandrië 12/-, Las Palmas 9/3, Rio 11/-, Buenos Aires 12/-.

En van de Oostkust: Malmö 6/-, Aarhus 5/9, Antwerpen 3/-, Bordeaux 5/7½, Gibraltar 8/6, Marseilles 10/3, West-Italië 8/9, Piraeus 11/9, Port-Said 11/9, Buenos Aires 12/-.

DE TWENTSCHE BANK

Amsterdam - Rotterdam - 's-Gravenhage - Almelo - Dordrecht - Enschede - Hengelo -
Oldenzaal - Utrecht - Zaandam - Zwolle

Maandstaat op 31 Maart 1929

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor waarborg gedeponoord	f	540.900,—
Deelneming in de firma B. W. BLIJDENSTEIN & Co., te Londen	"	7.200.000,—
Deelneming in bevriende Bankinstellingen f 9.429.180,01 waarvoor in geld gestort	"	7.104.480,01
waarvoor effecten gedeponoord	f	2.324.700,—
Effecten van Aandeelhouders gedeponoord bij bevriende instellingen	"	3.000.000,—
ten eigen gebruikè	"	34.142.200,—
		<hr/>
	"	39.466.900,—
Kassa, Wissels en Coupons	"	37.889.491,76
Saldo's bij Bankiers	"	22.634.925,79
Daggeldleeningen	"	150.000,—
Eigen Effecten en Syndicaten	"	12.966.696,02
Saldo te leveren en te ontvangen Fondsen	"	917.436,74
Prolongatiën gegeven	"	19.431.525,—
Voorschotten tegen Onderpand of Borgtocht en Saldi Rek.-Crt. f 143.830.549,93		
Af: loopende Promessen	"	3.717.000,—
		<hr/>
	"	140.113.549,93
Voorschotten op Consignatiën	"	1.727.753,40
Gebouwen	"	6.035.390,71
		<hr/>
Totaal	f	296.179.049,36

CREDIT

Kapitaal	f	36.000.000,—
Reservefonds	"	14.500.000,—
Aandeelhouders voor gedeponoord Effecten als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B	f	540.900,—
in Leen-Depot	"	38.926.000,—
		<hr/>
	"	39.466.900,—
Zieken- en Pensioenfonds	"	3.604.020,55
Deposito's	"	75.669.195,—
Prolongatie-Deposito's	"	12.511.000,—
Saldi Rekeningen-Courant	f	78.492.712,92
" " " voor gelden in het Buitenland ..	"	3.951.931,31
		<hr/>
	"	82.444.644,23
Daggeldleeningen	"	2.500.000,—
De Nederlandsche Bank	"	1.800.877,45
Te betalen Wissels	"	19.275.690,37
Geaccepteerd door derden	"	4.046.656,77
Diverse Rekeningen	"	4.360.064,99
		<hr/>
Totaal	f	296.179.049,36

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK, N.V.

AMSTERDAM

'S-GRAVENHAGE

ROTTERDAM

BATAVIA

AMOY, AMPENAN, BANDOENG, BOMBAY, CALCUTTA, CHERIBON, GORONTALO, HONGKONG, KOBE, MAKASSAR, MEDAN, MENADO, PALEMBANG, PASSOE-ROEAN, PEKALONGAN, PROBOLINGGO, SEMARANG, SHANGHAI, SINGAPORE, SOERABAYA, TEGAL, TJILATJAP, TOKIO, WELTEVREDEN, YOKOHAMA

N.V. Nijgh & Van Ditmar's Uitgevers Mij., Rotterdam

De Vestigingsfactoren der Katoenindustrie in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika

door

Dr. J. WISSELINK

Prijs f 6.— ingenaaid

Prof. J. G. C. VOLMER in De Naamlooze Vennootschap:

„Moge dit gave en rijpe werk de belangstelling vinden die het verdient. Wetenschap, industrie en arbeid zijn door de verschijning ervan gelijkelijk gediend.”

Prof. Dr. H. BLINK in het Tijdschrift voor Economische Geographie:

„Het uitgebreide boek geeft een uitstekend inzicht in het wezen van dit belangrijk bedrijf in Amerika en getuigt van een goed inzicht in het samenspel der factoren.”

Prof. Mr. D. VAN BLOM in de Economisch-Statistische Berichten:

„...deze zwaardere taak... heeft de schrijver volbracht op alleszins lofwaardige wijze.
...zelfstandigheid van inzicht en het

resultaat, de vlotte begrijpelijkheid van zijn boek...”

Economic Geography (Clark University U.S.A.):

„...points of view that make it (het boek) exceedingly valuable. It is a book, that every student of the cotton industry, whether in its production, its manufacturing or its distribution must take into account in his survey of literature”.

Erde und Wirtschaft (Duitschland):

„Es ist das erste Verdienst Dr. Wisselinks die geographischen und die betriebswissenschaftlichen Forschungsmethoden auf glückliche Weise kombiniert und eine methodische Musterarbeit für das Grenzgebiet der Wirtschaftsgeographie geschaffen zu haben.”

Verkrijgbaar bij den boekhandel

Waarom adverteeren in, en 'n exempl. koopen van

KELLY'S DIRECTORY?

Omdat deze uitgave jaarlijks wordt gekocht en geraadpleegd door tienduizende groote firma's over de geheele wereld, en U, wanneer Uw naam daarin opvallend is gedrukt, voortdurend exportaanvragen zult ontvangen.

Op Uw beurt vindt U er de adressen in van alle handelslichamen, welke in Uw artikel belang stellen, zoodat de gelegenheid om het aantal Uwer relaties uit te breiden, voor het grijpen ligt.

Wanneer U Exporteur, Importeur, Fabrikant of Groothandelaar is, moogt U niet nalaten zich ten minste van de uitstekend bekend staande Kelly's Directory op de hoogte te stellen. Vraagt kosteloos prospectus of bezoek van een vertegenwoordiger aan

NIJGH & VAN DITMAR'S
UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
WIJNHAVEN 113 — ROTTERDAM
TELEFOONNUMMER 7843

Aanteekenboek voor Rijksbelastingen

(Vermogens-, Verdedigings-, Rijks-inkomsten- en Personeele Belasting)

10e druk

Prijs f 1.—

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam

Nederlandsche Handel-Maatschappij, N.V.

Amsterdam

Gestort kapitaal f 80.000.000.— Statutaire Reserve f 40.000.000.—

AGENTSCHAPPEN TE ROTTERDAM EN 'S-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië, Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten. - Incasseeringen en Financieringen. - Schriftelijke en Telegrafische Credieten. - Reiscredietbrieven. - Deposito's. - Rekeningen-Courant. - Aan- en Verkoop van Effecten. - Administratie van Vermogens. - Open en Gesloten Bewaarneming

SAFE-DEPOSIT

KOFFERKLUIS